

Χωρίς εσέν' 'κι 'ίνουμαι, χωρίς εσέν' 'κι ευτά(γ)ω

Πρόσωπα

Νάστος

Πάντζος

Κίτσα - Αρραβωνιαστικιά του Νάστου

Νάστα - Σύζυγος του Πάντζου

Χάμπος - Εξάδελφος της Κίτσας

Λισάφ' - Μητέρα του Πάντζου

Σωτήρα - Υποψήφια νύφη

Ποινή - Μητέρα της Σωτήρας

Κερεκή - Γιαγιά της Σωτήρας

Τότος - Συγχωριανός

Θυμία - Σύζυγος του Τότου

Ελέγκω - Μητέρα του Τότου

Γοργόρτζ' - Συγχωριανός

Πολυχρόνης - Λυράρης

Συγχωριανοί

Κύλησε ο τέντζερης και βρήκε το καπάκι, αλλά χωρίς να το ξέρει...

Αποφασισμένος να απαλλαγεί από την ανυπόφορη αρραβωνιαστικιά του, ο Νάστος, προσπαθεί να γνωρίσει κάποια άλλη κοπέλα, αλλά μέσα από διάφορες κωμικές σκηνές, καταλήγει πάλι στη Κίτσα, αφού όπως παραδέχεται και ο ίδιος, χωρίς αυτήν δεν μπορεί να ζήσει.

Παράλληλα βλέπουμε τη εξέλιξη της σχέσης, πεθεράς και νύφης, σε ένα ποντιακό επαρχιακό σπιτικό της εποχής.

ΠΡΑΞΗ Α

Σκηνικό

(Μία βρύση, δέντρα και σπαρτά. Δίπλα στη βρύση ένα κύπελο, για να πίνουν οι διαβάτες.
Στα παρασκήνια ακούγεται λύρα και το παρακάτω τραγούδι:

Εμέν η μάνα μ' είπε με, έπαρ' την Πελαΐαν,
κορτσόπον πολλά έμορφον, ψεμένον σην δουλείαν.

Με το άνοιγμα της αυλαίας ο Πάντζον βρίσκεται κοντά στη βρύση και ύστερα από λίγο λέει.)

ΠΑΝΤΖΟΣ Πολλά άσκειμα ξάφτ' κι οσήμερον ο ήλον, έκαψεν την κοτύλα μ'. Καλά κ' ευρέθεν αδακά αβούτο το πεγάδ' και κόφτ' την δίψαν εμουν. Ας πίνω ολίγον νερόν και δροσίσκουμαι, εξεράθεν η γλώσσα μ' ας σην δίψαν. (Γεμίζει το κύπελο, πίνει και λέει) Ας αναπάουμαι κι ολίγον αδαφιά σο παχύν την ευόραν. Πολλά νεγκασμένος είμαι, σκοτωμένος. Ας σο πολλά την νεγκασίαν τευτελίζ'νε τα ποδάρα μ'. (Το δείχνει με τους αναστεναγμούς που βγάζει). Ωφ, ωφ και ξάν ωφ, ωφ τα μέσα μ'. (Σε λίγο λέει). Έι κιτι χρόνα έι κιτι βαχούτα, πότε έρθετε κ' εδέβετε; Ακόμαν οψεκέσ' έτον. Το χωρίον τ' απάν αφιά έκλωθα. Ελεύτερον πουλίν έμ'νε, τιδέν 'κ' ενούνιζα. Έτρωγα έναν έμορφα με τη μάνα μ' το μαλέζ, την τρίμμαν το κουστάρ' και τ' έμνοστον το χαβίτσ' και η λαλία μ' ζάι 'κ' έβγαινε. Ασσό εγυναίκ'σα κ' επέρα εκείνε την αλιμαγκιούν, όλ' έλλαξαν. Ας σο τουρτουλάεμαν και την κρεβατοπουδπουρίχταν, (κρεβατομουρμούρα λέν' ατο αδακέσ') , 'κι θα γλιτώνω. Πολλά αγνός έν' αβούτος ο κόσμος, αγνός και θαμαστός. Τσ' εξέρ ντο άλλο θα έρται σο κιφάλ'ν εμουν. Όπως φαίνεται τα πολλά οπίσ' είναι. (Σηκώνεται και συνεχίζει) Ας πίνω ολίγον κι άλλο νερόν και πάνε τα φαρμάκια.

(Την ώρα που πίνει νερό, έρχεται πίσω του αθόρυβα ο συγχωριανός του Νάστος και τον χτυπάει ελαφρά στον ώμο. Ο Πάντζος τινάζεται από το ξάφνιασμα και φτύνει το νερό, που έπινε, πάνω στο Νάστο. Μετά αρχίζει να ξεροβήχει)

ΝΑΣΤΟΣ (Χτυπάει τον Πάντζο στη πλάτη και συγχρόνως λέει) Πάντζο, χαλάλι σ', χαλάλι σ', άλλο κακόν να μη ευρήκ'σε.

ΠΑΝΤΖΟΣ (Μισοκομμένα) Ξερ...ξερ...ξερ...ξεροκέφαλε.

ΝΑΣΤΟΣ Πάντζο, λουλούτσ' εποίκες με.

ΠΑΝΤΖΟΣ Καλά εποίκα σε, αφορισμένε Μαλαστρατίνε, ζούρντελη.

ΝΑΣΤΟΣ Πολλά λαγοτδίκιαρος είσαι εσύ ο άνθρωπον.

ΠΑΝΤΖΟΣ Εσύ, αφορισμένε τράτσο, με τα παλαλά τα μασχαρείας -ι-σ', θα ευτάς με μίαν έναν κακόν.

ΝΑΣΤΟΣ Μη φογάσαι, Πάντζο, και με το παράμικρον μη τρομάεις.

ΠΑΝΤΖΟΣ Νέπαι σεύτελε, ντο μη τρομάεις λες με εσύ; Έλα αδακά άκ'σον πώς κρούει η καρδιά μ' (Δείχνει τη καρδιά του). Εθαρεις χαμαιλέτες κραγκανάν'. Ολίγον κι άλλο και θα ετάγκευεν ο νους -ι-μ'.

ΝΑΣΤΟΣ Αέτσ' αν έν', άλλο 'κι θα μασχαρευώ μετ' εσέν.

ΠΑΝΤΖΟΣ Πολλά καλά και πολλά έμορφα θα ευτάς.

ΝΑΣΤΟΣ Τε, Πάντζο, μη χολάσκεισαι, εξέρτς πόσον αγαπώ σε.

ΠΑΝΤΖΟΣ Εξέρω, εξέρω πόσον αγαπάς με, άμα τα κατσία μ' 'κι θελτς να ελέπ'ς.

ΝΑΣΤΟΣ Τε, χάσον ατά τα παλαλά ντο λες και πέει με, πώς αέτσ' απαδακέσ' οσήμερον εξεργος ημέρα;

ΠΑΝΤΖΟΣ (Ψυχρά) Επήγα ετέρεσα το λαζούδ'.

ΝΑΣΤΟΣ Πώς έν'; Έν' ακόμαν για τσατσάλισμαν;

ΠΑΝΤΖΟΣ Για τσατσάλισμαν έν', άμα αέτσ' έρται με να τσατσαλίζω κ' εσέν. (Βλέπει το Νάστο να στεναχωριέται και αμέσως γελάει και τον αγκαλιάζει). Κι ατώρα, Νάστο, πέει με κ' εσύ πώς αέτσ' απαδακέσ';

ΝΑΣΤΟΣ Εγώ, Πάντζο, έναν κρυφόν δουλειαν έχω.

ΠΑΝΤΖΟΣ Αδακέσ' πα ντο κρυφόν δουλειαν έεις;

ΝΑΣΤΟΣ Απαδακέσ' έρθα να μη εγροικά το κανεις.

ΠΑΝΤΖΟΣ (Στους θεατές) Ντο λέει αβούτος ο τριχέιλον; Ντο λέει αβούτος τη θεού ο παλαλόν;

ΝΑΣΤΟΣ Αρ' άκ'σον τη θεού τον παλαλόν.

ΠΑΝΤΖΟΣ Νάστο, για τέρ' με καλά απέσ' σ' ομμάτα. (Υστερα από λίγο λέει) Νάστο, είσαι καλά;

ΝΑΣΤΟΣ Πολλά καλά. Ατόσον καλά καμίαν 'κ' έμ'νε. Κι ατώρα άκ'σον το κρυφόν και το μυστικόν ντο έχω σην καρδιά μ'.

ΠΑΝΤΖΟΣ Τε, πέει ας ακούω.

ΝΑΣΤΟΣ Χύτωσην τ' ωτία σ', άμα ωράσον επευκαιρούσαι και λες ατο σην καν'νά. Αν μαθιεται σο χωρίον, εχάθα.

ΠΑΝΤΖΟΣ Τε, πέει, αφορισμένε, μαλεζόστομε.

ΝΑΣΤΟΣ (Κοιτάζει ολόγυρα μήπως είναι κανεις και λέει). Πάντζο, το στόμα σ' ραμμένον με το τζουβαλτούζ'.

ΠΑΝΤΖΟΣ Ξάι ανάγκην μ' έεις, Νάστο. Χόσ' εξέρτς πόσον κρυφός είμαι.

ΝΑΣΤΟΣ Εγώ πα σ' ατό κιβανεύκουμαι και θα λέγω σ' ατο.

ΠΑΝΤΖΟΣ Τε, πέει, εξέγκες την ψη μ'.

ΝΑΣΤΟΣ (Στο αυτί του Πάντζου). Έναν κορίτσ' εμέντζαν εμε να πάω ελέπω.

ΠΑΝΤΖΟΣ Ντο κορίτσ';

ΝΑΣΤΟΣ 'Κ' εξέρτς ντο έν' κορίτσ';

ΠΑΝΤΖΟΣ Και για τίναν θα πας ελέψ' ατο;

ΝΑΣΤΟΣ Την γαϊλάν κανενός 'κ' έχω.

ΠΑΝΤΖΟΣ Νάστο, 'κ' ελέπω σε καλά.

ΝΑΣΤΟΣ Γιατί, Πάντζο, 'κ' ελέψ' με καλά; Εδεισωσαν τ' ομμάτα σ';

ΠΑΝΤΖΟΣ Εσύ, αφορισμένε κουρουσμάνε, 'κι είσαι σουμαδεμένος με την Κίτσαν τη Τοροχμάνονος;

ΝΑΣΤΟΣ Πολλά πα είμαι.

ΠΑΝΤΖΟΣ Νέπαι, γιάμ' εσέγκες σο νους ν' απιδαβαίντς ατεν;

ΝΑΣΤΟΣ Θα διγ' ατεν στράταν.

ΠΑΝΤΖΟΣ Καλά από έν' η δουλεία σ'; Την Ποινήν εδώκες στράταν, την Ελέγκων εδώκες στράταν, ατώρα θα δις και την Κίτσαν;

ΝΑΣΤΟΣ (Αγριεμένα) Κανείται ντ' εποίια υπομονήν, άλλο 'κ' υποφέρεται η τούρνανα.

ΠΑΝΤΖΟΣ Καλά, ντο εγέντον; Σ' όποιον απάν' 'κ' ιεύτε;

ΝΑΣΤΟΣ Μ' ερωτάς, Πάντζο, μ' ερωτάς. Άψιμον ερούξεν απάν' -ι-μ'. Πολλά αλιμίδα επότ'σε με όσον τώρα.

ΠΑΝΤΖΟΣ Α α α, μαύρε Νάστο, καμένος είσαι κ' εσύ; Κ' εγώ χαπάρ' 'κ' έχω;

ΝΑΣΤΟΣ Να εξέρες μαναχόν...

ΠΑΝΤΖΟΣ Έλα κ' εσύ μετ' εμέν.

ΝΑΣΤΟΣ Γιατί; Εσύ ντο παράπονον έεις;

ΠΑΝΤΖΟΣ (Κουνώντας το κεφάλι του) Εγώ ντο παράπονον έχω; Να εξέρες μαναχόν ντο σύρω ο μαυράχαρον. Με το να κουρτώ ατα και με το να μη λέγω σην καν'νάν τιδέν... Η κομμενόχρονεσσα έκαψεν την ψη μ', εμαύρυνεν τα τσικάρα μ'.

ΝΑΣΤΟΣ Ντο λες, Πάντζο; 'Κι πιστεύω σ' ωτία μ'.

ΠΑΝΤΖΟΣ Ατό ντο λέγω.

ΝΑΣΤΟΣ Κ' εμείς λέμε ντ' έμορφα πάν' σην στράταν ο Πάντζον και η Λεμόνα.

ΠΑΝΤΖΟΣ Ο κόσμος πολλά τιδέν λέει, άμα 'κι είν' αέτσ' τα πράματα.

ΝΑΣΤΟΣ Πάντζο, φαίνεται 'κ' εξέρτς καλά τη δουλεία σ'.

ΠΑΝΤΖΟΣ Για πέει με, εσύ που εξέρτς, ντο πρέπ' να ευτά(γ)ω;

ΝΑΣΤΟΣ Ντο κάθεσαι και υποφέρτς ατεν και τρωσ την ψη σ';

ΠΑΝΤΖΟΣ Ντο να ευτάγ' ατεν; Για πέει με, λελεύω την ψη σ'.

ΝΑΣΤΟΣ Στείλον ατεν σην μάναν ατ'ς, την στράταν χόσ' εξέρ'.

ΠΑΝΤΖΟΣ Ατό, Νάστο, ένας λόγος έν'. Να εξέρες μαναχόν πόσα φοράς ενούντσα να ευτάγ' ατο.

ΝΑΣΤΟΣ Και γιατί 'κ' ευτάς' ατο;

ΠΑΝΤΖΟΣ 'Κ' έν' ατόσον εύκολον τ' αφορισμένον, κ' επεκεί εντρέπουμε ας σον κόσμον. Ποίος εξέρ' ντο θα εβγάλ' και λέει. Εσύ ντο παράπονον έεις ας σην Κίτσαν;

ΝΑΣΤΟΣ (Θυμωμένα) Άλλο τ' όνομαν ατ'ς πα 'κι θέλω να ακούγω.

ΠΑΝΤΖΟΣ Νάστο, 'κ' είπες με το όνομαν τη κοριτσι'.

ΝΑΣΤΟΣ Σωτήρα ακούει.

ΠΑΝΤΖΟΣ Ατόσον πολλά καμένος είσαι;

ΝΑΣΤΟΣ Πάντζο, αδακέσ' τέρεν (δείχνει με τα χέρια του). Αχά γλώσσα, άμον πιρρίφτε, σο στόμαν ατ'ς 'κ' εχωρεί. Την αφορισμέντσαν την αγγουρομυτιαν κι ακόμαν 'κ' εστεφανώθα τεν. Πού να κομπούμαι κ' ευτά(γ)ω έναν αϊκον δουλείαν. Εχάθα, Πάντζο, εχάθα. Κάθαν θεού ημέραν θα κρούμε και θα παίρουμε. Γέλος και μασχαρείαν θα 'ίνουμες σον κόσμον.

ΠΑΝΤΖΟΣ Νάστο, σωστά είν' ατά ντο λες;

ΝΑΣΤΟΣ Ψέματα θα λέγω σε;

ΠΑΝΤΖΟΣ Εκείνη η αφορισμέντσα ήσυχεσσα εφαινουνσον.

ΝΑΣΤΟΣ Τ' εσόν πα η Λεμόνα ήσυχεσσα εφαινουνσον.

ΠΑΝΤΖΟΣ Τα ήσυχα τα ποτάμα...

ΝΑΣΤΟΣ Αϊκον παλαλόν μιλάτ' πα άλλο 'κι είδα.

ΠΑΝΤΖΟΣ Εσύ αέτσ' όπως λες, 'κι αλλάζ' ό,τι και να ευτάς ατεν.

ΝΑΣΤΟΣ Ο λύκον το μαλλίν ατ' αλλάζ', το ταπιάτ'ν ατ' 'κι αλλάζ'.

ΠΑΝΤΖΟΣ Άλλο δεν 'κ' εξέρω να λέγω.

ΝΑΣΤΟΣ Πουδέν 'κ' επορείς να πας μέτ' εκείνεν. Σειράν σην καν'νάν 'κι δι'. Έναν λες εσύ, δέκα λέει εκείνη. Λαγγευ' ση μέσ' απέσ' άμον αντράγουρος και ό,τι παραστράγαλα έρταν σο στόμαν ατ'ς λέει ατα και πάει.

ΠΑΝΤΖΟΣ Την αφορισμέντσαν την χιντίαν...

ΝΑΣΤΟΣ Εποία μίαν υπομονήν, εποία δύο, εδαρμένεψα τεν, άμα εκείνη επεκέσ' ζάι 'κ' έρται. Εκείνα ντο εξέρ', εκείνα ευτάει.

ΠΑΝΤΖΟΣ Ο σκύλον ντο μαθάν' εύκολα 'κι απομαθάν'.

ΝΑΣΤΟΣ Κανείται ντ' εποία υπομονήν, ως αδακά (δείχνει το λαιμό του) έγκε με. 'Κι θα ζαντώνω.

ΠΑΝΤΖΟΣ Νάστο, η Κίτσα πα εξέρ' πως θ' απιδαβέντσ' ατεν;

ΝΑΣΤΟΣ 'Κ' εξέρ', άμα ντο θα ευτάει; Θέλ' 'κι θέλ' θα μαθάν' ατο.

ΠΑΝΤΖΟΣ Τεμάκ', Νάστο, επέρες αίκον τρανόν απόφασην να πας σο ψαλάφεμαν;

ΝΑΣΤΟΣ Κια πού θελτς να πάω; Σα πουρνάλα; (Βλέπει κάποιον να έρχεται προς το μέρος τους)
Πάντζο, ακείνος που έρται αδακέσ', ποίος να έν';

ΠΑΝΤΖΟΣ (Βάζει το χέρι του στο μέτωπο, τάχα να δει πιο καλά και λέει) Ο Χάμπον έν', τη Κίτσας ο εξάδελφον.

ΝΑΣΤΟΣ Ποίος Χάμπον;

ΠΑΝΤΖΟΣ Ο Χάμπον τη Ζαρναϊλ', τη Κίτσας ο εξάδελφον.

ΝΑΣΤΟΣ (Τον πιάνει τρεμούλα) Πάντζο, ερχίνεσα και τρομάζω. Πάντζο, χαδευτόν νερόν έξαν απάν -ι-μ'.

ΠΑΝΤΖΟΣ Νάστο, ντο έπαθες σίτχ εστέκες;

ΝΑΣΤΟΣ Ντο θέλ' αδακέσ' ατός ο άρκον; Γιάμ' έμαθαν κάτ' κ' έστειλαν ατον αποπίσ' -ι-μ';

ΠΑΝΤΖΟΣ Χάσον τα παλαλά ντο λες.

ΝΑΣΤΟΣ Πάντζο, τα γόνατα μ' τεντελίζ'νε.

ΠΑΝΤΖΟΣ Έλα σα καλά σ', λαγοτσίιαρε.

ΝΑΣΤΟΣ Ατώρα εγώ εγένουμ'νε λαγοτσίιαρος.

ΠΑΝΤΖΟΣ Πάντα εγώ 'κι θα είμαι. (Ύστερα από λίγο) Νάστο, σουμών' και στέκ'.

ΝΑΣΤΟΣ Πάντζο, ντο θα ευτά(γ)ω; Άμον χαμένα έχ' ατα.

ΠΑΝΤΖΟΣ Ξάι μη φογάσαι. Αν εμπαιν' σα ρωθώνα 'μουν, τουμαρεούμ' ατον έναν καλά και στείλουμ' ατον επεκεί που έρθεν,

ΝΑΣΤΟΣ Κάθια σ'ωβά σ' και τρανά λόγια μη λες άμον τον λαφτσήν τον Κώστην. Εγώ λέγω να

παίρουμ' ατον με το καλόν να μη φτουλιζ' μας άμον κασσάρας.

ΠΑΝΤΖΟΣ Νάστο, εσούμωσεν.

ΝΑΣΤΟΣ (Κοιτάζοντας σε άλλη κατεύθυνση) Πώς ελέψ' ατον; Πώς φαίνεται; Εγώ φογούμαι να τερώ ατον απέσ' σ' ομμάτα.

ΠΑΝΤΖΟΣ Πολλά τιτσωμένος και πολλά λιβωμένος φαίνεται. Το κατσίν ατ' ξάι 'κι γελά.

ΝΑΣΤΟΣ Ωχ το κακόν ντο εύρε με. Πάντζο, ατώρα τ' εμόν η καρδιά κρούει άμον χαμαιλέτες κραγιανάκι. Ιρδώνω ας σο ζόρι μ'.

ΠΑΝΤΖΟΣ Ας ση ζέσταν έν'. Ελέψ' πώς χασεύ' αποπάγκαικα ο ήλον.

ΝΑΣΤΟΣ Ο άρκιον εχάλασεν όλεν το κέφ'ν εμουν.

ΧΑΜΠΟΣ (Κάπως σοβαρά) Καλημέρα τα παιδία. Πώς είστων;

ΠΑΝΤΖΟΣ Καλημέρα και καλόν να έεις.

ΝΑΣΤΟΣ Κα κα κα κα καλημέρα. Κα κα κα κάκαλα είμες.

ΧΑΜΠΟΣ Ντο έπαθες; Γιατί εκορδυλάεν η γλώσσα σ';

ΝΑΣΤΟΣ Έπα κρύον νερόν και ιρδωμένος όπως έμ'νε, επείραζε με.

ΧΑΜΠΟΣ Πώς αέτσ' απαδακέσ' οσήμερον έξεργος ημέρα;

ΠΑΝΤΖΟΣ Επήγαμ' να τερούμε το λαζούδ'...

ΝΑΣΤΟΣ Επήγαμ' να τερούμε το λαζούδ' τη Πάντζονος αν έν' για τσατσάλισμαν.

ΠΑΝΤΖΟΣ (Γυρίζει από την άλλη και σφίγγεται να μη γελάσει)

ΧΑΜΠΟΣ Η Κίτσα ντο ευτάει;

ΝΑΣΤΟΣ Ντο θελτς να ευτάει;

ΧΑΜΠΟΣ Έκ' ελέπω σε καλά.

ΝΑΣΤΟΣ Έσά πα τ' ομμάτα ντο έχ'νε κι αμον τη Πάντζονος 'κ' ελέπ'νε καλά; Να πάτε σον διάτρών.

ΧΑΜΠΟΣ Διάτρών εσύ θελτς

ΝΑΣΤΟΣ Εγώ πα ίσως να θέλω.

ΧΑΜΠΟΣ (Στους θεατές) Αβούτος χαμένα έχ' ατα.

ΝΑΣΤΟΣ (Γυρίζει από την άλλη και λέει προς στους θεατές) Έν' να μη έχ' ατα χαμένα; Άμον χαμαιλέτες κραγιανάκι κρούει η καρδιά μ'.

ΧΑΜΠΟΣ Ερωτώ σε, η Κίτσα ντο ευτάει;

ΝΑΣΤΟΣ Εγώ πα λέγω σε, ντο θελτς να ευτάει;

ΧΑΜΠΟΣ Σην ύαν πώς έν';

ΝΑΣΤΟΣ Καλά εφένα τεν. Πάντα λέει ο Χάμπον άλλο 'κ' εφάνθεν αδακέσ'.

ΧΑΜΠΟΣ Σωστά λέει.

ΠΑΝΤΖΟΣ Εσύ, Χάμπο, πώς αέτσ' απαδακέσ';

ΧΑΜΠΟΣ Εγώ (Αργά αργά, ο Νάστος, τον κοιτάζει με αγωνία στο στόμα). Εγώ έρθα αδακέσ' (πηγαίνει προς το Νάστο και εκείνος από φόβο απομακρύνεται) κάτ' έμαθα. (Ο Νάστος τα χρειάζεται)

ΠΑΝΤΖΟΣ Ντο έμαθες;

ΝΑΣΤΟΣ Ντο ντο ντο έμαθες;

ΧΑΜΠΟΣ Έν' έναν κορίτσ' ας σο Μουτζαράκ' που έχ' πολλά βίον. Εκείνο θα πάω ελέπω.

ΠΑΝΤΖΟΣ Πώς ακούει από το κορίτσ';

ΧΑΜΠΟΣ Σωτήρα.

ΠΑΝΤΖΟΣ Εσύ πα την Σωτήραν θα πας ελέπ'ς;

ΧΑΜΠΟΣ Γιατί; Έν' κι άλλος σο μέσον;

ΠΑΝΤΖΟΣ Εθαρώ έν', άμα...

ΝΑΣΤΟΣ (Κοντεύει να τρελαθεί, κάνει νόημα στον Πάντζο να μην πει τίποτε)

ΠΑΝΤΖΟΣ Άμα 'κ' εξέρω ποίος έν'.

ΧΑΜΠΟΣ Εσύ, Νάστο, εξέρτς ποίος έν';

ΝΑΣΤΟΣ (Κομπιάζοντας) Εγώ, εγώ ας ατά ντο λέτε χαπάρ' 'κ' έχω.

ΠΑΝΤΖΟΣ Ας ερωτώ σε μίαν κι άλλο, Χάμπο, απαδακίεσ' γιατί έρθες;

ΧΑΜΠΟΣ Θα πάω μίαν ελέπω τον πάππο μ' στην Χέρσοβαν, πολλά εροθύμεσα τον κ' επεκεί με τον θείο μ' τον Στοφόρον και τη θεία μ' την Μυροφόραν πάμε σο ψαλάφεμαν. Κι ατώρα ας πάω, έργησα.

ΠΑΝΤΖΟΣ Για τ' από είσαι καλοφορεμένος;

ΧΑΜΠΟΣ Ναι, για τ' από (Φεύγει).

ΝΑΣΤΟΣ (Ξεπροβοδίζοντας τον) Σο καλόν, Χάμπο, σο καλόν. (Επιστρέφοντας) Δέβα χάθ', αφορισμένε άρκο, έκοψες τη χολή μ'. Τα ποδάρα σ' να τσακούνταν και ση Σωτήρας την πόρταν να μη προφτάντς και πας.

ΠΑΝΤΖΟΣ Νάστο, έρθεν η ψη σ' σον τόπον ατ'ς;

ΝΑΣΤΟΣ Από δαβολου έρθεν αδακίεσ' ο αφορισμένον ο ζαρναίλτς; Πάντζο, τα ποδάρα μ' ακομάν τρομάζ'νε. Κι ατώρα ας πάω κ' εγώ, να τελαινω τη δουλειαν. Με τ' ωτία σ' έν'σες τον Χάμπον πως θα πάει στο Μουτζαράκ' για την Σωτήραν. Φογούμαι να μη χαλάν' την δουλειαν. Ατός ο παιδάς για τ' όλα ίμπειρος έν'.

ΠΑΝΤΖΟΣ Νάστο, σωστά κ' επέρες την απόφασην να πας σο ψαλάφεμαν;

ΝΑΣΤΟΣ Γιατί ερωτάς; Πάντζο; 'Κ' ευρήμ'ς ατο εύλογον;

ΠΑΝΤΖΟΣ Καλά, αφορισμενε τσιλιπίτινε, έναν αίκον δουλειαν ενούντσες να ευτάς και 'κ' ενούντσες να φορείς έναν καστόμ' κ' έναν κολάρον; Πού εχπάστες να πας σο ψαλάφεμαν μετ' ατά (δείχνει τα ρούχα του Νάστου) τα χιλεπαλλιμένα τα λώματα άμον περπεριδάντς;

Ντο θα λένε όντες ελέπ'νε σε μέτ' ατά τα παρτάλα; 'Κ' εξέρτς πως το λώμαν δειζίζ' τον άνθρωπον;

Είδες τον Χάμπον πόσον καλοφορεμένος έτον;

ΝΑΣΤΟΣ Εγώ αέτσ' θα πάω, αέτσ' πα έμορφος είμαι.

ΠΑΝΤΖΟΣ Κόπρον είσαι. Εθέλνες να έκουες ατο;

ΝΑΣΤΟΣ Εσύ πέει ήνταν θελτς.

ΠΑΝΤΖΟΣ Τον Χάμπον...

ΝΑΣΤΟΣ Χάσον τον άρκον τον Χάμπον κι άλλο μ' ονοματίεις ατον. Εμέν όντες ελέπ'νε με θα χάν'νε

τ' αχούλα τουν.

ΠΑΝΤΖΟΣ Εγώ πα λέγω να μη ελέπ'νε σε κι αχπαρά(γ)ουνταν.

ΝΑΣΤΟΣ Ντο λες, Πάντζο; Αϊκον ταλίγαλουν θα ελέπ'νε και θ' αχπαρά(γ)ουνταν; Πολλά αγνά καλατσεύς εσύ ο άνθρωπον.

ΠΑΝΤΖΟΣ Πώς θελτς να καλατσεύω; Να μη λέγω σε το σωστόν;

ΝΑΣΤΟΣ (Δείχνοντας τον εαυτό του) Τέρεν αδακέσ' νεότητας και εμορφίας. Και ντο εμορφίας.

ΠΑΝΤΖΟΣ Ο πάρδον πα.....

ΝΑΣΤΟΣ Ντο είπες, Πάντζο;

ΠΑΝΤΖΟΣ Σο παρχάρ' πα είδα σε και ζάν τσιμπλέας εσ'νε.

ΝΑΣΤΟΣ Εγώ πα ας λέγω σε πως Καλομηγάν πα είδα σε και το μυτί σ' ύλιζεν.

ΠΑΝΤΖΟΣ Το καλό σ' θέλω, άμα εσύ 'κ' εγροικάς ατο.

ΝΑΣΤΟΣ Και ντο πρέπ' να ευτά(γ)ω;

ΠΑΝΤΖΟΣ Όντες ελέπ'νε σε μέτ' ατά τα λώματα ντο φορείς, θα εθαρούν πως επήες να πιάσκεσαι τσοπάνος σα χαϊβάνα τουν.

ΝΑΣΤΟΣ Εγώ, Πάντζο, είπα σε, αέτσ' θα πάω και θα τερεις πως θα ερέχκουνταν εμε.

ΠΑΝΤΖΟΣ Αφορισμένε τσιλόκωλε, αφού θελτς να πας αέτσ', άλλο 'κι πισίζω σε. Εσύ δύο γενέας 'κι 'ίνεσαι.

ΝΑΣΤΟΣ Πάντζο, μη γουζεύς, εξέρτς πόσον αγαπώ σε.

ΠΑΝΤΖΟΣ Εγώ πα αγαπώ σε και δασκιεύω σε, άμα εσύ τη κιφαλί' σ' δουλείας ευτάς.

ΝΑΣΤΟΣ Τεμάκι, όπως λες εσύ, ό,τι ευτά(γ)ω εγώ εσέν πρέπ' να ερωτώ.

ΠΑΝΤΖΟΣ Εμέν όντες 'κ' ερωτάς, τιναν θα ερωτάς; Τον ψευτοθόδωρον; Εγώ θέλω το καλό σ' και ό,τι λέγω για το καλόν τ' εσόν λέγ' ατο, άμα για τ' εσέν πέραν βρέχ'.

ΝΑΣΤΟΣ Ίσως να έεις δίκαιον.

ΠΑΝΤΖΟΣ Για πέει με εσύ ατώρα, πού εχπάστες μέτ' αβούτο το χιλεμπαλλιμένον το σαρβάλ' ; (Δείχνει το παντελόνι του). Έναν ράμμαν να σύρω θα έρταν κα όλα τ' εμπάλλα και θα φαίνταν τα άσκειμα, τα άσκειμα τα..... άιτε μ' ευτάς με και λέγω, (δείχνει τους θεατές) κόσμος έν' αδαπέσ', εντρέπουμαι να λέγ' ατο. (Κάνει να τραβήξει μια κλωστή από το παντελόνι του Ναστου και εκείνος τραβιέται πίσω με αστείο τρόπο) Νάστο, ντο ελέπω; Θα ζαντώνω, άλλο δεν 'κ' επέμ'νεν.

ΝΑΣΤΟΣ Αφορισμένε τρυπομμάτ', ζαν ντο είδες; Όλα εσύ ελέπ'ς;

ΠΑΝΤΖΟΣ Με το ραφιδ' έδεσες το σαρβάλι σ'; Άλλο ντο θα ελέπ'νε τ' ομμάτα μ'. Εσύ, αφορισμένε μαλεζόστομε, τσίπ' εδέβασες ατο κα. Δεν 'κι νουνιεις και δεν 'κι λογαράεις. Να έπαρ' τ' εμόν το γαϊδ', και δέσον σπιχτά τα μέσα σ'. Δος εμέν το ραφιδ'. (Του δίνει τη ζώνη και παίρνει το ραφιδ')

ΝΑΣΤΟΣ Ατο, Πάντζο, καλά ενουντζες ατο, να είσαι καλά.

ΠΑΝΤΖΟΣ Όχι θα εφήνα σε κ' επένες με το ραφιδ' και να εγίνουσ'νε θέατρον ση χώρας τ' οσπίτ'. 'Κ' ενούντσες λύεται το ραφιδ' κ' έρται κα το σαρβάλι σ';

ΝΑΣΤΟΣ Να είσαι καλά, Πάντζο. Κι ατώρα άν έρται κα τ' εσόν το σαρβάλ';

ΠΑΝΤΖΟΣ Άφ'ς ατώρα τα μασχαρείας και πέει με, ντο κορίτσ' έν' ατο ντο θα πας να ελέπ'ς;

ΝΑΣΤΟΣ Έμορφον, είπαν εμε, έν'. Ε όχι και πολλά έμορφον. Τ' έναν τ' ωτίη ατ'ς 'νι ακούει καλά.
ΠΑΝΤΖΟΣ Τ' ωτίη ατ'ς ντο 'νι ακούει καλά, καλόν έν', πολλά καλόν.
ΝΑΣΤΟΣ Ατό λέγω κ' εγώ.
ΠΑΝΤΖΟΣ Η γαρή 'νι πρέπ' ν' ακούει καλά, γιατί πάντα θα έεις ταβατούρα μετ' εκείεν. Άλλο κουσούρ' έχ;
ΝΑΣΤΟΣ Το μυτίη ατ'ς πα εναζά τρανόν έν'.
ΠΑΝΤΖΟΣ Είπες τρανόν μυτίη κ' εξέρετς ντ' εντώικεν σον νου μ';
ΝΑΣΤΟΣ Ντο εντώικεν;
ΠΑΝΤΖΟΣ Έναν παλαιόν τραγωδίαν.
ΝΑΣΤΟΣ Αρ' πέει κι από την τραγωδίαν κι ας πάω χάμαι. Η Σωτήρα άτζαπα ντο να ευτάει ατώρα;
ΠΑΝΤΖΟΣ Χάσον την Σωτήραν κι άκ'σον την τραγωδίαν.

Κρίμαν σο βούδ' ντο έσπαζαμ' και την χαράν ντ' εποίια,
πήραμ την λιροπρόσωπον την αγγουρομυτίαν.

Άλλο κουσούρ' έχ';

ΝΑΣΤΟΣ (Αγριεμένα) Ατά ντο είπα σε 'νι κανείνταν; Θελετς κι άλλα;
ΠΑΝΤΖΟΣ Τα καλά ποία είν';
ΝΑΣΤΟΣ Ντο έχ' πολλά βίον. Είκοσ' κιάλα ζα και 40-50 στρέμματα χωράφα.
ΠΑΝΤΖΟΣ Ντο λες, Νάστο; Ατόσον βίος πα 'νεται; Θα ευτάς με και παλαλούμαι.
ΝΑΣΤΟΣ Εσύ γιατί να παλαλούσαι, εγώ πρέπ' να παλαλούμαι.
ΠΑΝΤΖΟΣ Κύρ' έχ' το κορίτσ';
ΝΑΣΤΟΣ Όχι. Είηαν μάναν μαναχόν και είηαν καλομάναν. Η καλομάνα τρανόν μεράκ' έχ' να ελέπ' την Σωτήραν νύφεν. Ας 'νεται, λέει, σ' έναν μέρος κ' επεκεί αν αποθάνω ας αποθάνω.
ΠΑΝΤΖΟΣ Νάστο, εγώ να είμαι σ' εσέν, πάω εμπαινω σώγαμπρος κ' ελέπω άσπρον ημέραν.
ΝΑΣΤΟΣ (Γελώντας) Πάντζο, γιάμ' εθαρεις 'κ' ενούντζα το κ' εγώ.
ΠΑΝΤΖΟΣ Πολλά κατακέφαλος είσαι, Νάστο.
ΝΑΣΤΟΣ Με τη μαχανάν φέγω κι ας σο χωρίον κι άλλο 'κ' ελέπω τα κατσία τ' αξιναρούς τη Κίτσας.
ΠΑΝΤΖΟΣ Την ορθίαν να λέγω σε, Νάστο, πολλά καλά και έμορφα θα ευτάς. Ση χαράν πιστεύω να λαλείς μας.
ΝΑΣΤΟΣ Χωρίς άλλο, εγώ θέλω να ευτά(γ)ω σε και σύντεικνον.
ΠΑΝΤΖΟΣ Ατο πολλά σωστά ενούντσες ατο.
ΝΑΣΤΟΣ Κι ατώρα ας πάω, έργησα. Ν' αναμέντς χαπάρα. Αφήνω σε ύαν (Φεύγει).
ΠΑΝΤΖΟΣ Σο καλόν να πας και καλά χαπάρα να έχουμε.
(Μονολογεί) Έρται με να ζαντώνω, να παλαλούμαι. Ντο τυχερόν έτονε αβούτο ντο ερούζεν απάν' σον Νάστον; Παλαλόν εθάραμ' ατον. Ατος σο πεγάδ' καιιά παίρ' μας και πάει και νερόν 'νι ποτίζ' μας. Εγώ μαναχόν ερούζα απάν' σην τουρτούραν. Την αφορισμέντσαν την τιδλαγκιούν, τσιπλάχαιναν επέρα τεν και σ' όλα τα καλά απέσ' ερούζεν. Ση μάνας ατ'ς με τα ναλία ελάσιουσον. Άμα αϊκον έν', ποίος' κι νουνίζ' πού κάθεται, θαμάσικεται όντες σ'κούται. Και όντες θα φουρκίεσαι

πα, σο τρανόν το ποτάμ' να πας ρούεις και φουρκίεσαι.

Ντ' έμορφα λέγ' ατα ο αφορισμένον, η γλώσσα μ' αγλάζ'. 'Ει Νάστο, ας τερούμ' εσύ ντο ωβά θα ωβάεις; Νουνίζω και για τ' εσέν, καημένε Νάστο, τ' εμά τα πελλάδας 'κι κανείνταν εμε.

(Στους θεατές) Για πέει τε με εσεις που κάθουστουν ατουφικά, μετ' όποιον καρδιαν να πάω σ' οσπίτ';

Ξάι 'κι σύρ' το ποδάρι μ' να πάω. Πολλά έγκεν σο κιφάλι μ' ατέ τ' εμόν η ζάνταινα. Αλλέως πα να ευτά(γ)ω 'κι επορώ. Θέλω 'κι θέλω θα πάω. Θέλω 'κι θέλω σ' εμόν την χαντζιμιστραταν.

Όι ν' αϊλί εμέν τον άχαρον και τον χιλάγλερον.

ΠΡΑΞΗ Β

Σιγηνικό

(Το σπιτικό του Πάντζου. Μερικές καρέκλες, ένα τραπέζι κ' ένας καθρέφτης στον τοίχο.)

- ΛΙΣΑΦ (Έρχεται από έξω και φωνάζει)
- Νέ...κουτση,...νύφε, λέγω, (Δεν παίρνει καμία απάντηση). Αβούτε ξαν 'κ' έν' απέσ'. Το σοχαχόσκιλον πού πάει χάται και σ' οσπίτ' καμίαν 'κ' ευρίεται. Αβούτο ζωήν 'κ' έν'. Άλλο 'κ' επορώ να υποφέρ' ατο. Κανείται ντ' εποίκα υπομονήν. Πρέπ' να κρούγ' ατο σα κατσία τουν. Εφέκαν όλεν το βάρος τ' οσπιτί' σ' εμέν απάν' κ' εκείν' ας σο πρωί ως το βράδον λάσκουνταν', ίλα η προκομέντσα η νύφε. Εγώ θα σπογγίζω το μαντριν, εγώ θα ευτά(γ)ω τα κουσκούρα, εγώ θ' αλμέγω τα χτήνα, εγώ θα δουρβανίζω, όλα εγώ. Ατόσον καλομαθεμέντσα έτον ση κυρού ατ'ς και ση μάνας ατ'ς τη ποσπογάζαινας;
- Έναν τενίμ νερόν πα 'νι πάει φέρ' ας σο πεγάδ'. Άτζαπαν εξέρ' και πουκαιιά έν' το ζυγόν'; Εγώ πα νυφάδ' έμ'νε, όλεν το χωρίον για τ' εμέν έλεεν. Πώς ετίμεσα τα πεθερ'κά μ'. Τρανόν πελά ερούξεν απάν' εμουν. Ας έρται και μαθίζ' ατεν εγώ. Αν 'νι διγ' ατεν την μαστίαν ατ'ς, εμέν Λισάφ' να μη λένε με. Απέσ' σ' οσπίτ' ξάι 'κ' ησυχάζ', εθαρείς αβούτο τ' οσπίτ' νερόν σύρ'.
- Η αφορισμέντσα η τάκουτη, πάει χάται και χαπάρ' πα 'νι δι'με. Εποίκεν και τον Πάντζο μ' άμον εκείεν. Εκείνος πα άλλο αδαπέσ' 'κ' ησυχάζ'. Ε Πάντζο, ντο καλά είχαμ' την ησυχίαν εμουν. Ετρώγαμ' το μαλέζ' και τ' έμνοστον το χαβίτσ' 'κ' η λαλία μουν 'κ' έβγαιεν. (Μένει για λίγο σιωπηλή).
- ΠΑΝΤΖΟΣ (Μπαίνει στη σιγή μετά την πάυση της Λισάφ) Μάνα, με τίναν ειαλάτδευες;
- ΛΙΣΑΦ Με την κανάν, πουλί μ' Πάντζο.
- ΠΑΝΤΖΟΣ Άμον έν'σα τη λαλία σ', κάτ' έλεες.
- ΛΙΣΑΦ Κάτ' έλεγα εγώ εμέν. Εσύ πού έσ'νε;
- ΠΑΝΤΖΟΣ Εγώ, μάνα, επήγα εντώκα έναν κιφάλ' σο λαζούδ'.
- ΛΙΣΑΦ Εκέσ' πα ντο δουλείαν είχες;
- ΠΑΝΤΖΟΣ Επήγα ετέρεσα αν έν' για τσατσάλισμαν. Σίτα ειλώσκουμ'νε είδα τον Νάστον τη Ταλατέλαλα σο πεγάδ' καιιά και μετ' εκείνον επιάσταμ' σην καλατσήν. Για τ' ατό έργησα. (Κάνει μία μικρή παύση) Μάνα, η Νάστα πού έν'; 'Κ' έν' αδά;
- ΛΙΣΑΦ Εμέν ερωτάς; Εσύ μάρ' 'κ' εξέρτες; Εποίκα κ' εγώ νύφεν ν' αναπάουμαι εναζά κ' εκείνε η αλιμαγιού ας σο πρωί ως το βράδον εράζ' τη χώρας τα πόρτας. Χώρα ντο πάει ση κυρού ατ'ς τη ζυμύτ' και τη ζαρογούλ'.
- ΠΑΝΤΖΟΣ Μάνα, 'νι θέλω να 'ίνουμες σεϊρ' σο χωρίον, Αέτσ' έρται με να πάω πιάν' ατεν ας σα μαλλία και κασανίζ' ατεν ως τ' οσπίτ'. Κανείται ντ' εποίκα υπομονήν. Τυραχνίεσαι εσύ, τυραχνίγουμεαι κ' εγώ. Μ' εθαρείς πως 'κ' εξέρω ντο 'νεται. Πόσα φορές εδαρμένεφα τεν, άμα εκείνε ξάι επειέσ' 'κ' έρται, τ' εξέρ' ευτάει.
- ΛΙΣΑΦ Πάντζο πουλί μ', ποίσον όπως εγροιάς, Εγώ θα πάω ολίγον ση θείας -ι-σ' τη Παλάσας.

Ως το βράδον απέσ' κάθουμαι, έσπασεν η ψη μ'. Όσον ετέρεσα και τα στράτας επουγαλεύτα (Φεύγει).

ΠΑΝΤΖΟΣ Δέβα, Μάνα, δέβα λάστ' (Κάνει μία παύση) Έι μαύρε Πάντζο, ντο έτον αβούτο σο κιφάλι σ'; Άρ' πολλά καλά και έμορφα είχες την ησυχία σ'. Άλλο το μαλέζ' πα 'κ' έχ' νοστιμάδαν. Αέτσ' έρται με, να πάω κρούω αβούτο το ξερόν το κιφάλι μ' σ' έναν ξυμυτόν και λαλλάτσ' πέτρων και να ευτάγ' ατο δύο παρτσάδας. Άμα γιατί να ευτάγ' ατο, γιατί να ευτά(γ)ω έναν αίκον παλαλόν δουλείαν για τ' εκείνεν την λάλαν; Ξίλα δύο θα ιτουρεύ'νε και θα λένε οι χωρέτ', ίλα εκείνος ο Γιάγκον τη Παντζαρομύτ'. Εκείνος αίκα θέλ' να ελέπ' και να παίρ' ατα και τρέχ'. Ε ε ε Πάντζο (Κοιτάζει στο καθρέφτη και λέει στον εαυτό του), ευτάς έναν αίκον παλαλόν δουλείαν; Γιοχ, τζάνουμ, ακόμαν 'κ' επαλαλώθα. Ο Νάστον άτζαπα ντο να ευτάει; Τ' εμόν το ζόρ' 'κι τερώ, νουνίζω και για τον Νάστον (Πέφτει σε βαθύ συλλογισμό).

ΝΑΣΤΑ (Μπαίνει στη σιγή πατώντας στις μύτες των ποδιών, βλέπει τον Πάντζο που είναι πολύ σκεπτικός και λέει) Έ ε ε Πάντζο, πολλά βαθέα ετάλαψεν ο νους-ι-σ' .

ΠΑΝΤΖΟΣ (Χωρίς να γυρίσει να την κοιτάζει) Πώς εγροίκ' σες ατο;

ΝΑΣΤΑ Παδκι ντο 'κ' εξέρω τήναν έχω; Αέτσ' ειρέμασες και τ' ωτία σ'.....

ΠΑΝΤΖΟΣ Με τ' ωτία μ' δουλείαν 'κ' είεις.

ΝΑΣΤΑ Εθαρείς τα παπόρα ντ' επάτεψαν τ' εσά έταν.

ΠΑΝΤΖΟΣ Πώς να ευτάμε; Θα νουνίζουμε πα.

ΝΑΣΤΑ Πάντζο, ντο είεις; Άμον κάτ' αγνός είσαι;

ΠΑΝΤΖΟΣ Νεγκασμένος είμαι, πολλά νεγκασμένος.

ΝΑΣΤΑ (Ειρωνικά) Πού έσ'νε και είσαι πολλά νεγκασμένος;

ΠΑΝΤΖΟΣ Σο λαζούδ'. Επήγα ετέρεσα αν έν' για τσατσάλισμαν.

ΝΑΣΤΑ Πώς έν; Έν' καλόν;

ΠΑΝΤΖΟΣ Καλόν έν'.

ΝΑΣΤΑ Η μάνα σ' πού έν'; 'Κ' έν' αδά;

ΠΑΝΤΖΟΣ Ντο θα ευτάς ατεν; Εροθύμεσες ατεν;

ΝΑΣΤΑ Αέτσ' ερώτεσα.

ΠΑΝΤΖΟΣ Επήεν λάσκειται.

ΝΑΣΤΑ Καλά εμείς 'κι θα πάμ' λάσκουμες; Όλεν απέσ' θα κάθουμες;

ΠΑΝΤΖΟΣ (Πετιέται επάνω έξαλος) Νέκουτση 'κ' εχώρτασες; Ας σο πρωί ως το βράδον λάσκεισαι. Λασούρα τη χωρι' εγένουσ'νε.

ΝΑΣΤΑ (Φοβισμένα) Και πού πάω η μάρσα; Ση μάνας -ι-μ'.

ΠΑΝΤΖΟΣ Και πού αλλού θελτς να πας; Ση καλομάνας -ι-σ';

ΝΑΣΤΑ Ντο είεις εσύ ο άνθρωπον 'κ' εξέρω. Γιάμ' εσέγκε σε η μάνα σ' σα φίτα;

ΠΑΝΤΖΟΣ Με τη μάνα μ' δουλείαν 'κ' είεις και πολλά μη παίρτς ατεν σο στόμα σ'. Αν 'κ' έν' κοντύνω τη γλώσσα σ'.

ΝΑΣΤΑ Πάντζο, ντο έπαθες; Αέτσ' καμίαν 'κ' έσ'νε.

ΠΑΝΤΖΟΣ Αν 'κ' έμ'νε, ατώρα θα 'ίνουμαι.

ΝΑΣΤΑ Καλά, γιατί;

ΠΑΝΤΖΟΣ Ερωτάς και γιατί; Αβούτο ντο πράμαν έν' και τρις την ώραν φουρτ ση μάνας -ι-σ'.

Αβούτο οσπίτ' 'κ' έν' ή σον κόρφο σ' φύλλα έεις; Αν εγάπανες ατόσον πολλά τη μάνα σ', μ' έντριζες, ας εκάθουσ'νε κ' ερίαζες ατεν. Με το ζόρ' 'κ' επέρα σε.

ΝΑΣΤΑ Εσύ όπως λες, ση μάνας -ι-μ' τ' οσπίτ' πα 'κι πρέπ' να πάω.

ΠΑΝΤΖΟΣ Θα ερωτάς με κι αν θ' αφήνω σε θα πας.

ΝΑΣΤΑ Καλά, καλά Πάντζο, θα ευτά(γ)ω όπως λες. Μαναχόν μη χολάσκεισαι.

ΠΑΝΤΖΟΣ Κι ατώρα άκ'σον καλά ντο θα λέγω σε. Εγώ θα πάω ως την πλατέαν, έχω έναν δουλείαν. Θα τελαιν' ατο κι αγλήγορα θα κλώσκουμαι. Αν έρται η μάνα μ', τέρεν και μη πιάσκεισαι μετ' εκείεν. Αν μαθάνω κιάτ', θα ευτά(γ)ω εκείνο ντο 'κ' εποίια καμίαν όσον τώρα. Ατώρα πάω και όπως είπα σε, αν 'κ' έν' θα ζογριδάζω σε. Θα φτουλίζω σε άμον την κοσάραν (Φεύγει).

ΝΑΣΤΑ (Μονολογεί) Ε ε ε μάρσα Νάστα, ντο κακόν έτον αβούτο σ' εμόν το κιφάλ'. Γλυκόν ψωμίν 'κ' έφαγα ασσό έρθα αδαπέσ'. Ντ' εξέρω εγώ να επορώ κ' ευτά(γ)ω υπομονήν αν 'κ' εμπαιν' ζαν σο αίμα μ'. Όσον πόσον θα πάν' αέτσ' τα πράματα. Εγένουμνες άμον την κάταν με τον πεντικόν. Πώς να μη λαλώ όντες ακούω τα μουρδουλίσματα τ'ς; Θεού πλάσμαν είμαι κ' εγώ. Το μαλέζ' πα ντο τρώγω 'κι πιάν' απάν -ι-μ'.

'Εμορφα είχα την ησυχία μ' σ' οσπίτ' τη μάνας -ι-μ'. Νε λαλίας και νε βαριόγματα. Έτρωγα ένα έμορφα το τρίμμαν το κουδτάρ' και το τσουμούρ' και η λαλία μ' 'κ' έβγαίνεν. Έντρισα και ντ' εγροίκ'σα; Ας σο γουργουλάεμαν 'κι θα γλιτώνω. Ατζαπαν όλ' οι πεθεράδες άμον τ' εμόν την πεθεράν είναι; Εμαύρινεν τα τσιάρα μ'. Έχ και να έκουε με, θα έπινεν το αίμα μ'. Λάχ' 'κ' έρται ώσα κλώσκειται ο Πάντζον. Εκείνος όντες έν' η λαλία τ'ς 'κ' εβγαίν'. Γι ας τσακώνω δύο ωβά κ' ευτά(γ)ω έναν φούστορον ατώρα που 'κ' έν' η πεθερά μ'. (Βγαίνει και αμέσως ζαναμπαινει στη σκηνή) Ξαν όλα κλειδωμένα. Ας ευρήκ'ν ατα και μίαν ανοιχτά. Ντο πράμαν έν' ατέ τ' εμόν η τσουνοπεθερά. (Στέκεται μπροστά στο καθρέφτη και χτενίζεται).

ΛΙΣΑΦ (Μπαίνει και βλέπει τη Νάστα να χτενίζεται)

(Αργά αργά) Έμορφα, έμορφα, πολλά έμορφα και ζαν έμορφα. Όλεν την ημέραν το χτέν' σο χέρ'ν ατ'ς και όλεν σην αϊνάν. Εθαρείς τη βεζύραγα η θαγατέρα έν'. Τσουνας θαγατέρα, το μαντρίν ντ' εσκύλαξεν 'κ' ελέπ'ς. 'Κι λες και μίαν ας πάω σπογγίζ' ατο. Εθαρείς εγώ είμαι νυφάδ'.

Όλα ας εμέν αναμέντς. Ξάι εντροπήν έεις; Όσον πόσον θα ζω να ευτάγ' ατα;

ΝΑΣΤΑ (Αλαφιασμένη όσο μιλούσε η πεθερά της) Ξαν ντ' εγράφες μετ' εμέν; Γιατί όντες ελέπ'ς με αμάν τιττώντς και λιβώντς;

Ντο έεις μετ' εμέν και ό,τι ευτά(γ)ω όλα πειράζ'νε σε; Η καρδιά σ' πέτραν έν', άνθρωπον 'κι πονείς;

ΛΙΣΑΦ Αβούτο ντο πράμαν έν' και τρις την ώραν σην αϊνάν κιάν';

ΝΑΣΤΑ Από πα επείραζε σε; 'Κι θα διορθούμαι κι ολίγον; 'Κι θα εντρέπεσαι όντες θα λένε οι χωρέτ', η νύφε

τη Λισάφ'ς τσίπ' επιδεύεν εκείνε εκείνε αμον πουγαλεμέντσα;

ΛΙΣΑΦ Τέρεν εσύ την λασούραν ντο λέει. Νέκουτση, εσύ άλλο δεν 'κ' ευτάς. Ή τη μάνα σ' θα ερξείς ή σην αϊνάν κιάν' θα στέκ'ς. Εθαρείς ατό έν' η δουλεία σ'.

ΝΑΣΤΑ Αρ' κανείται.

ΛΙΣΑΦ (Πολύ αγριεμένα) Τίναν λες κανείται;

ΝΑΣΤΑ Εσέν λέγω και πολλά μ' εμπαιντς σο αίμα μ'.

ΛΙΣΑΦ (Αργά και με τόνο) Μω σε, μώ σε, το σωστόν πα 'κι θα λέμε.

ΝΑΣΤΑ Ναι ναι, τ' εσά όλᾱ σωστά έν', τη νύφες όλᾱ ζαρωτά.

ΛΙΣΑΦ Τερείς, τερείς εσύ γλώσσα; Σο στόμαν ατ'ς 'κ' εχωρει. Πέντε πιθαμάς, τορπάν θελ' να δένουμε σην γούλαν ατ'ς.

ΝΑΣΤΑ Ναι ν' αϊλί εμέν σ' εσέν, εσύ κάθεν καικά ρούεις.

ΛΙΣΑΦ Τέρεν εσύ το δοχράτ' , θα ευτάει με και κολατί(γ)ουμαι. Ήμαρτα, θεέ μ', σ'χώρα με.

ΝΑΣΤΑ Αργώς επέμ'νες. Εσέν, ζατι, σίτᾱ στέκ'ς πιάν'νε σε οι δαβόλ', εθαρείς σάρ' έεις.

ΛΙΣΑΦ Κρα το στόμα σ', μάρσα.

ΝΑΣΤΑ Εσύ θα λες κ' εγώ θα στέκω;

ΛΙΣΑΦ Τσούρα τ' είπα.

ΝΑΣΤΑ Θα λέγω, κανείται ντ' εποίκα υπομονήν.

ΛΙΣΑΦ Όστ, είπα, κανείται ντο ύλαζες. Σην πόρτα μ' σκυλίν 'κι θέλω.

ΝΑΣΤΑ Σην αϊνάν πα 'κι αφήν' με να τερώ, εθαρείς συννυφάδᾱ είμες και ζελεύ' με.

ΛΙΣΑΦ Νέκουτση, τ' εσόν ποίον να ζελεύω; Το τσαρούχ' το κατσί σ' ή τα κοπάλα τα ποδάρα σ';

ΝΑΣΤΑ Τ' εμόν το κατσί έν' τσαρούχ' γιόξα τ' εσόν; Σην αϊνάν είδες ζάι τα κατσία σ';

ΛΙΣΑΦ Ελέψ' ατα εσύ, κανείται. Όντες έρχεσαι σ' εμά τα χρόνα, ατότε θα λέγω σε πώς είν' τα πράματα.

ΝΑΣΤΑ Ώσνα επαίρ'νετε με καλέσσα έμ'νε, ατώρα όλᾱ τα κουσούρα εγώ έχω.

ΛΙΣΑΦ Ντο λέει ζαν αβούτε η τουρνᾱνᾱ;

ΝΑΣΤΑ Χρυσέσσα έμ'νε, κι άμον εμέν κανείς 'κ' έτον ώσνα επαίρ'νες με. Ενέσπαλλες ντο έλεες;

ΛΙΣΑΦ Ντο έλεγα;

ΝΑΣΤΑ Την Νάσταν ας ευτά(γ)ω νύφεν κι άλλο τιδέν 'κι θέλω. Ας σο κιαράλι μ' κι απάν' θα έχ' ατεν.

ΛΙΣΑΦ Τ' εμά τα χαβάσα άλλα έταν.

ΝΑΣΤΑ Και ποία έταν τ' εσά τα χαβάσα σ';

ΛΙΣΑΦ Την Πελα(γ)ίαν να ευτά(γ)ω νύφεν. Κορτσόπον έμορφον, άμον σιλ'γάν και ψεμένον σην δουλείαν.

ΝΑΣΤΑ Ας εποι'νες ατεν, με το ζόρ' 'κ' έρθα εκρεμίγα αδαπέσ'.

ΛΙΣΑΦ Εγώ αέτσ' εύκολα εύκολα 'κ' εχαλάλιζα τον Πάντζο μ'.

ΝΑΣΤΑ Ενέσπαλλες ντο έλεες όντες θα εγίνουσαν τα σουμάδᾱ; Ας κρούγ' ατα σο κατσί σ'. Να φορείς, να σκεπέσαι, να πογιατίσαι, να φορείς ζινίχα, βράχαλα... Εγώ 'κ' εχάρα τιδέν, εσύ όλᾱ να ευτάς να και ᾱαίρεσαι.

ΛΙΣΑΦ Είπα σε, άλλ' επέραν τ' αχούλα μ'. Τ' εμά τα χαβάσα άλλα έταν.

ΝΑΣΤΑ Ναι, μωρόν παιδίν ές'νε κ' επέραν τ' αχούλα σ'.

ΛΙΣΑΦ Άλλο δεν έεις να λες ;

ΝΑΣΤΑ Τα πολλά οπισ' είν'.

ΛΙΣΑΦ Για πέει κι ας ακούμ' ατα.

ΝΑΣΤΑ Άμον το εγροικιά, θελτς να χωρίεις με ας στον Πάντζον.

ΛΙΣΑΦ Αφορισμένον νερασίαν, άλλο δεν εξέρτς να λες;

ΝΑΣΤΑ Εγώ πώς 'κ' έκουγα τη μάνα μ' κι ατώρα σύρω και σύρω η μάρσα.

ΛΙΣΑΦ Ακαιικά έν' η μάνα σ', δέβα χάθ'. Έπαρ' και τα τρία τα πασλανεμένα τα χουλάρα ντ' έγκες.

ΝΑΣΤΑ Εσύ να πας χάσαι και να γουρταρευόκουμες.

ΛΙΣΑΦ Τέρεν εσύ τη τσουνας το κουτάβ', θα χατεύ με κι ας σ' οσπίτι μ'.

ΝΑΣΤΑ Ντο έεις με τη μάνα μ'; Ντο εποίκα σε η μάνα μ' κι όλεν παίρτς ατεν σο στόμα σ'; Ας σ' εσά τα κατσία 'κ' έρται κ' εκείνε αδακέσ'.

ΛΙΣΑΦ Ας εκείνες τα κατσία επουγαλεύτα. Είδα τεν κ' ελιγώθα.

ΝΑΣΤΑ Κ' εκείνε εξυέν κ' εχάθεν για τ' εσέν.

ΛΙΣΑΦ Να μη λέμ' κιάτ' για τη μάνα σ', αμάν φουρτούσ' ατεν.

ΝΑΣΤΑ Και γιατί να λές; Όλεν σο στόμα σ' έεις ατεν.

ΛΙΣΑΦ Καλά ευτά(γ)ω. Η ποσάβα π' εράζ' πάντα απάν' σα στράτας.

ΝΑΣΤΑ Είπα σε, για τη μάνα μ' 'κι θέλω να λες. Εκείνε καμίαν 'κι παίρτσε σο στόμαν ατ'ς.

ΛΙΣΑΦ Σπάσον, θα λέγω.

ΝΑΣΤΑ Επίασαν εσε ζαν; Μη στέκ'ς, βάρκιζον.

ΛΙΣΑΦ Η τουλτούλα θέλ' να εβγαίν' κι απαγκέσ' άμον τ' ελάδ'.

ΝΑΣΤΑ Εσύ μέτ' από το 'νάτι σ', εφτά γαιδίδια ευτάς ατα και σπάν'νε.

ΛΙΣΑΦ Εσύ κάθεν καιιά ρούεις.

ΝΑΣΤΑ Ντο να λέγω σε, εσύ άνθρωπος 'κι είσαι.

ΛΙΣΑΦ 'Κ' είμαι εγώ και είσαι εσύ. Εσύ που θα εκράτ'νες με και μάχ'. Εσύ αν επορείς θα χοβλαεύς κι απάν' -ι-μ'.

ΝΑΣΤΑ Μη φογάσαι, εγώ αϊκον πράμαν 'κ' ευτά(γ)ω.

ΛΙΣΑΦ Από επέμ'νεν λειφτόν να ευτάς.

ΝΑΣΤΑ Εσύ πεθερά είσαι, γιόξα βάσανον;

ΛΙΣΑΦ 'Κ' ερέχτες με; Ντ' άγνεσσα θελτς να είμαι;

ΝΑΣΤΑ Καλέσσα είσαι, χρυσέσα είσαι, αν επορείς το αίμα μ' θα πιντς.

ΛΙΣΑΦ Αναθεμά σε γιαβανωτέσα, άλλο ντο θ' ακούω ας εσέν;

ΝΑΣΤΑ Εσύ εσέν 'κι τερείς. Όσον εξέρτς πολλά εξεράθες. Τα πετσία σ' εκολλίγαν απάν -ι-σ'.

ΛΙΣΑΦ 'Εξ', έξ' απαδαπέσ', γαιδάρα' κουτάβ' . Ενεράστα σε, άλλο σ' ομμάτα μ' μη φαίνεσαι.

ΝΑΣΤΑ Είδα σε κ' ελιγώθα, ενοίεν η καρδια μ'.

ΛΙΣΑΦ Τέρεν εσύ το κολοβόν τ' οφίδ, θα λαγγεύ' κι απάν' -ι-μ' να σκεντροάξ' με.

ΝΑΣΤΑ Κολοβόν οφίδ' εσύ είσαι.

ΛΙΣΑΦ Τα κατσία σ' άλλο μ' ελέπω. Χάθ' αγγήγορα απαδαπέσ'.

ΝΑΣΤΑ Τα κατσία σ' εγώ μ' ελέπω.

ΛΙΣΑΦ Έρθαν τα όρνθ' ας ραχία κ' εξέγκαν τα βούδ' ας σα μαντρία.

ΝΑΣΤΑ Άλλο ντο να λέγω 'κ' εξέρω.

ΛΙΣΑΦ Εκείνα ντ' έξερες ση κυρού σ' να ανασπάλτς ατα.

ΝΑΣΤΑ Τα κυρουκά μ' εχράζ'νε σε δέκα φοράς.

ΛΙΣΑΦ Οι τδιπλάχ' και οι πεινασμέν'...

ΝΑΣΤΑ Κ' εσείς οι χορτασμέν'. Καλά ντο έρθα αδαπέσ' κ' εχόρτασα ψωμίν.

ΛΙΣΑΦ Ψέμαν έν';

ΝΑΣΤΑ Εσύ πώς ξάι 'κ' εντρέπεσαι και καλατσεύς. Εσύ που κλειδώντς και το ψωμίν άμον τη θεία μ' την Ειρήνην, και τα κρομμύδ'α. Τα κρομμύδ'α πα ντο αξίαν έχ'νε και κλειδώντς ατα; Ποίος ευτάει αίκον δουλείαν.;

ΛΙΣΑΦ Γουρζούλ'α και αίματα να γίνταν. Εσύ μαναχόν να τρως εξέρτς.

ΝΑΣΤΑ Καλά ντο πάω ση μάνας -ι-μ' και χορτάζω ψωμίν, Σ' εσέν αν επεμείνα, θα επεθάνα κι ας σην πείναν.

ΛΙΣΑΦ Φτού, φτού, ν'αλλάτ' αφορισμένον. Εσύ πα τίναν θα ομοιάζες; Τήν μάισσαν τη μάνα σ', εκείνεν την περήν.

ΝΑΣΤΑ Ξαν τη μάνα μ' επέρες σο στόμα σ';

ΛΙΣΑΦ Ναι, εκείνεν την μάισσαν και την τ'σαζούν.

ΝΑΣΤΑ Μάισσα πα είσαι και τ'σαζού πα. Εσύ που και τα πόστ'α ευτάς και πορπατούν την νύχταν.

ΛΙΣΑΦ Τέρην εσύ το σκυλίν ντο λέει. Αέτσ' έρται με να δίγω σε έναν μετ' αβούτο το παστόν (δαβρίν) και ν' απλώνω σε κα άμον ζου κοιλίαν.

ΝΑΣΤΑ Άλλο μη στέκ'ς. Ατό επέμ'νεν λειφτόν να ευτάς.

ΛΙΣΑΦ Άλλο 'κι τσουρών' και το στόμαν ατ'ς το σκυλοκούταβον.

ΝΑΣΤΑ Αχ, μανίτσα, να έσ'νε από κάπου και να έλεπες ντο σύρω.

ΛΙΣΑΦ Τέρ' εσύ πώς ευτάει σε, πώς ευτάει σε και ζουτλανεύκεσαι. Νέκουτση, εσύ συρτς γιόζα εγώ;

ΝΑΣΤΑ Μετ' εσέν πάσ' 'κι 'ίνεται.

ΛΙΣΑΦ Μετ' εσέν 'ίνεται. Τ' οσπίτι μ' άσπρον ημέραν 'κ' είδεν ασσό έρθες εκρεμίες αδαπέσ'. Καλά έλεγαν εμε, τη Τ'σατουρούς τη θαγατέραν μ' ευτάς ατεν νύφεν. Θα πουσμανεύς, θα κρους το κιφάλι σ'.

Εκείνε 'κ' έν' για τ' εσόν τον Πάντζον. Εγώ, ατώρα, όχι μαναχόν κρούγ' ατο, έρται με και να τσακίων' ατο.

ΝΑΣΤΑ (Στους θεατές) Να ετσάκωνες ατο και να ησύχαζα.

ΛΙΣΑΦ Γιατί να μη έκουγα τ'ς, εγώ η ξεροκέφαλος. Εθάρ'να το κακό μ' εθέλ'ναν. Αχ εκείνε η πίσαινα η Κερεική κ' εκείνος ο γριντζόγερον ο Λάμπον. Άσπρον ημέραν να μη ελέπ'νε. Εκείν' εσέβαν απάν' κι αφικά κ' επέραν τ' αχούλ'α μ'. Εκείν' ετ'σουβαλίασαν εμε, εκείν' οι καταραμέν'.

ΝΑΣΤΑ Εμέν' πα εκείν' ετ'σουβαλίασαν, άμα εγώ αίκα κατάρας 'κι διγ' ατ'ς. Κρίμαν έν' ας σον θεόν.

ΛΙΣΑΦ Κανείται ντο ύλαξες πατλάνα και γορδίλα. Άλλο τ' ομμάτ'α μ' μ' ελέπ'νε σε.

ΝΑΣΤΑ Ατώρα εγένουμ'νε πατλάκια και γορδίλα. Ενέσπαλλες όντες έλεες. Σουμπούλα μ', έρθες

αδαπέσ' κ' εφώταξεν τ' οσπίτ'.

ΛΙΣΑΦ 'Κ' έξερα ντο θα έρται σο κιφάλι μ' και πολλά έλεγα. Ατώρα ντο λέγω.

ΝΑΣΤΑ Ολίγα 'κι είπες, πέει κι άλλα.

ΛΙΣΑΦ Να πας χάσαι και να ησυχάζω.

ΝΑΣΤΑ Βάριζον όσον το θελτς, εγώ απαδαπέσ' 'κι φέγω.

ΛΙΣΑΦ Άλλο τη λαλία σ' μ' ακούω, ταράγουνταν τα ιντέρα μ'.

ΝΑΣΤΑ Τ' εσά ταράγουνταν και τ' εμά ετάραγαν.

(Η Λισάφ δείχνει να είναι εξαντλημένη και ταραγμένη. Σιγά σιγά την εγκαταλείπουν οι δυνάμεις της και δυσκολεύεται στην ομιλία και στις κινήσεις της.)

ΛΙΣΑΦ Η κομμενόχρονεσσα εποίκε με και τρομάζω.

ΝΑΣΤΑ Κομμενόχρονεσσα, άλλο ντο θ' ακούω ας εσέν;

ΛΙΣΑΦ (Σηκώνει το μαστούνει να τη χτυπήσει και λέει) Γαϊδάρα κουτάβ', εχάσα την υπομονή μ'.

Αφού 'κι τσουρώντς από τ' άκλερον το στόμα σ', θα τσουρών ατο εγώ.

(Εκείνη τη στιγμή η Λισάφ χάνει της αισθήσεις της και πέφτει κάτω. Η Νάστα τα έχει χαμένα και δεν ξέρει τι να κάνει από τη ταραχή της. Αρχίζει να τριβει τη Λισάφ.)

ΝΑΣΤΑ Εχάθα, εχάθα. Η άχαρος εχάθα. Ντο θα ευτάω ατώρα; Ντο έτον αβούτο σ' εμόν το κιφάλ' ; Πέντε ποτάμα 'κι κατενίζ'νε με. Μητέρα δος λαλιαν. Ντο θα λέγω τον Πάντζον αν έρται; (Συνεχίζει να την τριβει) Ν' αϊλί εμέν και να βάι εμέν.

(Εκείνη τη στιγμή μπαίνει ο Πάντζος, βλέπει το όλο σκηνικό και γίνεται έξαλλος.)

ΠΑΝΤΖΟΣ Τσουνα, ντο εποίκες ; Εφαρμάκωσες τη μάνα μ' ;

ΝΑΣΤΑ (Τρογμαμένη) Όχι, Πάντζο, εγώ τιδέν 'κ' εποίηα.

ΠΑΝΤΖΟΣ (Τριβει και αυτός) Αγλήγορα, ξάι μη στέλ'ς. Τρέξον κουίξον τον Γοργόρ'. Δέβα πέει ατον η μάνα μ' 'κ' έν' καλά, πρέπ' να παίρουμ' ατεν και πάμε σον διάτρών.

ΝΑΣΤΑ Πάντζο, εγώ τιδέν 'κ' εποίηα.

ΠΑΝΤΖΟΣ Ακομάν αδακά είσαι; Τρέξον είπα.

ΝΑΣΤΑ Ντο έτον αβούτο σ' εμόν το κιφάλ' ; (Φεύγει)

ΠΑΝΤΖΟΣ Μάνα, μάνα, ντ' έπαθες; Μάνα, δος λαλιαν. Μάνα, ο Πάντζον είμαι. Ντο κακόν έτονε αβούτο ση μέσ' απέσ' ;

ΛΙΣΑΦ (Αρχίζει να συνέρχεται και κουνάει τα χέρια της) Πού είμαι; Πού έν' ο Πάντζον; Τον Πάντζον θέλω.

ΠΑΝΤΖΟΣ Αδακά είμαι, μάνα, αδακά σο γιάνι σ' καικά.

ΛΙΣΑΦ Πάντζο, άμον 'νι είμαι καλά.
ΠΑΝΤΖΟΣ Μάνα, ντο έεις, ντο πονείς;
ΛΙΣΑΦ Έναν αδυναμία έρθεν κ' ερούξεν απάν -ι-μ' κι άμον δαβαίν' ο νους -ι-μ'.
ΠΑΝΤΖΟΣ Μάνα, ας πάμε σον διάτρον.
ΛΙΣΑΦ Όχι πουλί μ' Πάντζο, σο διατρον 'νι θέλω να πάω.

(Ο Πάντζος την σηκώνει και την καθίζει σε ένα κάθισμα.)

ΠΑΝΤΖΟΣ Κάθια, μάνα, και ξάι τιδέν μη νουνίεις. (Της κάνει λίγο αέρα) Μάνα ατώρα πώς είσαι;
ΛΙΣΑΦ Καλά είμαι, Πάντζο, καλά. (Κοιτάζει ολόγυρα) Πάντζο, η Νάστα πού έν';
ΠΑΝΤΖΟΣ Η Νάστα.....

(Εκείνη τη στιγμή μπαίνουν απότομα ο Γοργόρτσ και η Νάστα.)

ΓΟΡΓΟΡΤΣ Θεία Λισάφ, ντο έπαθες; Εχπάραξε με η Νάστα.
ΛΙΣΑΦ Σίτ'α έστεκα, πουλί μ' Γοργόρ', έρθεν κ' ερούξεν απάν -ι-μ' έναν αδυναμίαν κ' εσκοτείνεψαν τ' ομμάτ'α μ'. Επεικί κ' ύστερα 'κ' εξέρω ντο εγέντον.
ΓΟΡΓΟΡΤΣ Ατώρα πώς είσαι, θεία Λισάφ;
ΛΙΣΑΦ Καλά είμαι, καλά είμαι, πουλί μ' Γοργόρ'. Δόξα σοι ο θεός.
ΠΑΝΤΖΟΣ Ατώρα, Γοργόρ', εγώ 'νι είμαι καλά.
ΓΟΡΓΟΡΤΣ Εσύ πα ντο έεις και 'κ' είσαι καλά;
ΠΑΝΤΖΟΣ Εχπάραξε με η μάνα μ'. Τα ποδάρα μ' ακομάν τρομάζ'νε. Εθάρεσα άλλο 'νι θ' ακούω την λαλιαν ατ'ς, αέτ'σ' όπως είδα τεν άμον άγαλμαν.
ΓΟΡΓΟΡΤΣ Εγώ πα ετρομάξα, όντες έρθεν η Νάστα και είπε με, η πεθερά μ' κάτ' έπαθεν, 'κ' έν' ξάι καλά.
ΛΙΣΑΦ Περαστικόν έτονε.
ΓΟΡΓΟΡΤΣ Ατώρα, θεία Λισάφ, καλά ελέπω σε.
ΛΙΣΑΦ Ας είσαι κ' εσύ πα καλά και πολλά ευχαριστώ σε ντο έρθες.
ΓΟΡΓΟΡΤΣ Εγώ ατώρα ας πάω, εφέκα την δουλειαν μ' απέσ' ση μέσ'. Θεία Λισάφ, περαστικά κι άλλο κακόν να μη ευρήκ' σε (Φεύγει).
ΛΙΣΑΦ Πολλά ευχαριστώ σε, Γοργόρ', να είσαι πάντα καλά.
ΠΑΝΤΖΟΣ Μάνα, ας εβγάλω σε οξωκά και κρούει σε αέρα.
ΛΙΣΑΦ Καλά λες, Πάντζο, αέραν θέλω.

(Βγαίνοντας από τη σκηνή ρίχνει άγριες ματιές στη Νάστα που μένει μόνη στη σκηνή.)

ΝΑΣΤΑ (Μονολογεί) Ντο ευτάς ατώρα, Νάστα; Αέτ'σ' άγορα όπως ετέρεσε με ο Πάντζον, εθαρείς μαχάιρ'

εντώκεν σην καρδιά μ'. Πώς θα εβγαίνω σο πρόσωπον ατ' , εγώ πα 'κ' εξέρω.

Πολλά χολασμένος φαίνεται. Η σαπόγρεια 'κ' επόρ'νεν να ειράτ'νεν ολίγον εκείνο το ξερόν το στόμαν ατ'ς; Τρομάζω ολόκληρέςσα.

ΠΑΝΤΖΟΣ (Μπαίνει φουρτουιασμένος) Εγώ ντο είπα σε, όντες έφυγα απαδαπέσ';

ΝΑΣΤΑ Τη μάνα σ' δέβα πέει ατο, σ' εμέν μ' ευρήκ' μαχανάν. Εκείνε πάντα τουρτουλαεύ'. Το στόμαν ατ'ς απάν' 'κ' έρται. Πάντα κάτ' θα ευρήκ' να λέει. Εμέν λέει ράψον το στόμα σ' με το τσουβαλτούζ'. Εκείνε όντες ανοί' ατο, άλλο ντο λέει 'κ' εξέρ' .

Ό,τι ευτά(γ)ω, όλx πειράζ'ν ατεν. Σπογγίζω εγώ, σπογγίζ' κ' εκείνε αποπίσ' -ι-μ', θα θήκω απάν' το φαΐν, εκείνε ζάν τ' εκείνές. Χα πολλά έν', χα ολίγον έν' , χα αλυκόν έν', χα άναλον έν'.

Αροφεκέσ' ακόμαν είπε με το φαΐν εχαντζιμουριάσες ατο. Εγώ πεθεράν εποίκα γιόζα βάσανον; Ατεν έρθα να υποφέρο αδαπέσ'; Κανείται ντ' εποίκα υπομονήν, άλλο 'κ' επορώ να υποφέρ' ατεν. Αν ήξερα το ταπάτ'ν ατ'ς, εγώ αδαπέσ' 'κ' ερχουμ'νε. Οσήμερον έσυρεν και το φαρμάκ'ν ατ'ς. Εγώ, είπεν, την Πελα(γ)ιαν εθέλ'να να εποιν'να νύφεν.

ΠΑΝΤΖΟΣ Εσύ λες τ' εσά κ' εκείνε τ' εκείνές. Τίναν θα φορτούμαι 'κ' εξέρω. Εκείνε η μάνα μ' 'κ' εσύ γαρή μ'. Να τερείτε και να ιεύετε, αν 'κ' έν' θα κλώθω το φύλλον. Για τ' εσάς 'κι θα 'ίνουμαι εγώ σεΐρ' σο χωρίον. Έκοψετε και την ευλοϊαν τ' οσπιτι'. Όλx ανάποδα πάνε.

ΝΑΣΤΑ Τη μάνα σ' δέβα πέει ατο, εκείνε πάντα μουρδουλίζ' . Ας σο πρωί ως το βράδον κατηγορά με με σον έναν και σον άλλον. Τσ' εξέρ' ντο ιτουρεύ' και λέει.

ΠΑΝΤΖΟΣ Για τη μάνα μ' άλλο 'κι θα ακούω σε να λες τιδέν. Εκείνε τ' οσπιτι το σούρ' 'κι δι' ατο εξ'. Ατό ας εξέρτς ατο καλά. Εγώ εξέρω ντο έσυρεν ώσνα τρανύν με.

ΝΑΣΤΑ Εσύ, ζατί, πάντα εκείνεν φορτούσαι.

ΠΑΝΤΖΟΣ Η μάνα μ' έν', 'κι θα χάν' ατεν. Αν έτον τ' εσόν η μάνα ντο θα εποιν'νες;

ΝΑΣΤΑ Ας κρατει ολίγον το στόμαν ατ'ς, να μη τουρτουλαεύ' όλεν την ημέραν.

ΠΑΝΤΖΟΣ Μ' ερχίνεσες ζαν, κανείται. Καιρός έν' να ιεύετε. Θα πάω φέρ' ατεν απέσ'. Να τερείς και να φιλείς το χέρ' ατ'ς κι αποτενύ η λαλία σου να μη εβγαίν'. Ντο εγροίξετε μετ' ατά ντ' εποίκετε όσον τώρα;

(Ο Πάντζος πηγαίνει να φέρει τη μάνα του και η Νάστα μένει πάλι μόνη στη σιηνή.)

ΝΑΣΤΑ (Μονολογεί) Ντο θα ευτάς ατώρα Νάστα; Χαθευτόν νερόν εξύεν απάν -ι-μ'. Πώς θα φιλώ το χέρ'ν ατ'ς; Ατόσα λόγια είπαμ' τ' έναν τ' άλλο. Θεέ μ', (κάνει τη προσευχή της) δος με δύναμην, δος με παρρησίαν.

(Ο Πάντζος επιστρέφει με τη μάνα του. Τη βάζει να καθήσει και λέει...)

ΠΑΝΤΖΟΣ Έλα Νάστα, έλα μ' εντρέπεσαι. Έλα φίλ' το χέρ' τη πεθεράς -ι-σ'.

(Η Νάστα τρίβει από αγωνία τα χέρια της και ύστερα από λίγο πάει και φιλάει το χέρι της Λισάφ.)

ΛΙΣΑΦ Έλα, πουλί μ' Νάστα, ας φιλώ σε κ' εγώ. (Την φιλάει)

ΠΑΝΤΖΟΣ (Γεμάτος χαρά) Κρυφόν χαρά έχω ατώρα ντο ελέπω σας αγαπεμέντς. Αέτσ' να είστων πάντα. Ας ση χαρά μ' τα ποδάρα 'νι κρουν'νε σην ηήν.

ΛΙΣΑΦ (Βγάζει τα κλειδιά από τη τσέπη της και λέει) Νάστα, πουλί μ', έπαρ' και τ' ανοιγάρα τ' οσπίτι' κι αποτενύ εσύ θα είσαι η 'κοδέσπαινα.

ΝΑΣΤΑ Όχι, μάνα, ας έεις ατα εσύ.

ΛΙΣΑΦ Εγώ εγέρασα, ας έεις ατα εσύ.

ΠΑΝΤΖΟΣ Έπαρ' τα, Νάστα, μη πισίεις.

(Η Νάστα παίρνει τα κλειδιά και φιλάει ξανά το χέρι της πεθεράς της.)

ΠΑΝΤΖΟΣ Να εξέρετεν μαναχόν ντο χαράν έχω. Αέτσ' θέλω να είστων πάντα και όλα όσα εγένταν όσον ατώρα, ας 'νταν χόνα και νερά.

Κι ατώρα με την βουλήν τη θεού όλα θα πάνε καλά. Όπου έν' αγάπ' και ομόνοια, εκεί έν' κι ο θεόν και όλα τα καλά.

ΛΙΣΑΦ Αέτσ' έν, ρίζα μ' Πάντζο, αέτσ' όπως λες ατο. Να λελεύω από το στόμα σ' το χρυσόν.

ΠΑΝΤΖΟΣ Κι ατώρα, Νάστα, δέβα στρώσον ας κοιμούμες, Η ώρα πα επαρεδέβεν. Τ' άλλ' την εβδομάδαν έν' τ' όνομαν τη Τότονος, θα πάμε σην ονομασίαν ατ'.

ΛΙΣΑΦ Να πάτε, πουλία μ', να πάτε.

ΠΑΝΤΖΟΣ Να πάμε, ε μάνα;

ΛΙΣΑΦ Να πάτε, ο Τότον έν' πολλά καλόν παιδίν.

ΠΡΑΞΗ Γ

Σιγηνικό

(Στο σπίτι της Σωτήρας, με τα απαραίτητα σε ένα σπιτικό ,τραπέζι, καρέκλες κτλ.).

ΝΑΣΤΟΣ (Χτυπάει την πόρτα, αλλά δεν παίρνει απάντηση) Αδαπέσ' κανείς' 'κ' έν'; (Χτυπάει πιό δυνατά).

ΚΕΡΕΚΗ Άμον κάποιος κρούει την πόρταν.

ΝΑΣΤΟΣ Γιάμ' έρθα άδρια, κ' εποίκα ατόσον κόπον (Χτυπάει ακόμη πιο δυνατά).

ΚΕΡΕΚΗ Όποιος είσαι έλα απέσ'.

ΝΑΣΤΟΣ (Μπαίνει μέσα) Υας και χαιρετίας, γιάγια.

ΚΕΡΕΚΗ Καλώς το καλόν το παιδίν.

ΝΑΣΤΟΣ (Μονολογεί) Η δουλεία καλά θα πάει. Εγροί'σεν το είμαι καλόν παιδίν.

ΚΕΡΕΚΗ Έπαρ το σκαμνίν κ' έλα κάθκα σουμά μ' ν' ακούω ντο λες, βαρέα ακούω.

ΝΑΣΤΟΣ (Παίρνει ένα σκαμνί και κάθεται κοντά της) Θα κάθουμαι γιάγια, εγώ έρθα να κάθουμαι.

ΚΕΡΕΚΗ Ποίος είσαι καλόν παιδίν, 'κ' εγνώρτσα σε;

ΝΑΣΤΟΣ Γιάγια, αβούτο τ' οσπίτ' τη Συμέλας έν';

ΚΕΡΕΚΗ Είπα σε, βαρέα ακούω, τσάιζον εναζά.

ΝΑΣΤΟΣ Σ' αβουτεινές τ' ωτία ταγούλα πα να κρους, χαπάρ' 'κι παίρ'. Πώς θα ευτάγω μετ' αβούτεν.

ΚΕΡΕΚΗ Ντο είπες, πουλί μ';

ΝΑΣΤΟΣ Αβούτο το οσπιτ' τη Συμέλας έν';

ΚΕΡΕΚΗ Τη Συμέλας έν', εγνωρίεις ατεν;

ΝΑΣΤΟΣ 'Κ' εγνωρίζ' ατεν, άμα πολλά θέλω να εγνωρίζ' ατεν.

ΚΕΡΕΚΗ Κι απόθεν είσαι, καλόν παιδίν;

ΝΑΣΤΟΣ Ας ση Σέσλοβαν.

ΚΕΡΕΚΗ Νέπε, ντο λές; Τίνος παιδίν είσαι;

ΝΑΣΤΟΣ Γιάγια, τη μάνας -ι-μ'.

ΚΕΡΕΚΗ Καλά, κύρ' 'κ' έεις;

ΝΑΣΤΟΣ Πώς 'κ' έχω. Κύρ' πα έχω και πάππον πα έχω.

ΚΕΡΕΚΗ Τον πάππο σ' πώς λέν' ατον;

ΝΑΣΤΟΣ Κάκο, λέν' ατον, γιάγια, Κάκο.

ΚΕΡΕΚΗ Νέπε, γιάμ' λες με για τον Κάκον τον λυριτσήν;

ΝΑΣΤΟΣ Γιάγια, εγνωρίεις ατον;

ΚΕΡΕΚΗ Εκείνον και ποιός 'κ' εγνωρίζ' ατον.

ΝΑΣΤΟΣ (Μονολογεί) Η δουλείαν άμον έχ' απέσ'.

ΚΕΡΕΚΗ Μετ' εκείνον, εφτά τάρτα να έεις, ανασπάλτς ατα. Πολλά μασχαράνος έτονε.

ΝΑΣΤΟΣ Γιάγια, εγώ πα εκείνον ομοίασα.

ΚΕΡΕΚΗ Τ' ομμάτς τ' πα πολλά έπαιζαν.

ΝΑΣΤΟΣ Σ' ατό, γιάγια, ζάι 'κι ομοίασα τον.

ΚΕΡΕΚΗ Για πέει με, πώς έν' ατώρα;

ΝΑΣΤΟΣ Καλά, γιάγια, καλά.

ΚΕΡΕΚΗ Εκείνος πα εγέρασεν άμον εμέν;

ΝΑΣΤΟΣ Εγέρασεν, γιάγια, εγέρασεν κι ας έναν τ' ωπίν ατ' ζάι 'κι ακούει.

ΚΕΡΕΚΗ 'Ει μαύρα γεράματα, να μη έστουν καμίαν. Να έξερες μαναχόν ντο χορόντας ειρούναμε σο πανούρ' τη χωρί' εσουν, όντες έμ'νες νέοι. Ατόσον και έμορφα έπαιζεν τη λύραν ο Κάκον, ντο να λέγω σε. Εμείς, εθαρείς, σην ηήν 'κ' επάτ'ναμε.

ΝΑΣΤΟΣ (Στους θεατές) Η δουλειά άμον καλά πάει. Γιάμ' εγάπανεν ατον πα; Θα ερωτώ ατεν, άμα εντρέπουμαι.

ΚΕΡΕΚΗ Άλλο έν' , όντες έν' κανείς νέος, βράζ' το αίμαν ατ' . Ο πάππο σ', πουλί μ', έτον πολλά έμορφος.

ΝΑΣΤΟΣ Αχάτοχα! Εγώ καλά εγροίκ'σα πως κάτ' έτον ανάμεσα. Γιάγια, εγώ πα τον πάππο μ' ομοίασα.

ΚΕΡΕΚΗ Όντες γεράς, όλα αλλάζ'νε, Σιρινεύειςσαι, τσαπαλαεύς. Παλαλάν πα ευτάνε σε.

ΝΑΣΤΟΣ Αϊκος έν' αβούτος ο κόσμος, γιάγια. Δεν 'κ' επορούμε να ευτάμε. Πώς θα γερώ κ' εγώ;

ΚΕΡΕΚΗ Όσον το ελέπω σε, εθαρείς τον πάππο σ' ελέπω, όντες έτον νέος.

ΝΑΣΤΟΣ (Στους θεατές) Εγώ καλά είπα, πως αβούτε η γιάγια είχεν σον νουν ατ'ς τον πάππο μ'.

Άτζαπαν ειείνος πα.....

ΚΕΡΕΚΗ 'Κι είπες με, καλόν παιδίν, πώς αέτσ' απαδακέσ';

ΝΑΣΤΟΣ Γιάγια, έμαθα πως είστων πολλά ζαγγίν'.

ΚΕΡΕΚΗ Ο κόσμος, πουλί μ', πολλά λέει. Τον κόσμον βαρέα μ' ακούς.

ΝΑΣΤΟΣ Καλά, ψέμαν έν' ντο έχετε είκοσ' κιφάλα ζα;

ΚΕΡΕΚΗ Ψέμαν 'κ' έν', άμα για πέει με, γιάμ έρθες να πιάδκειςσαι τσοπάνος;

ΝΑΣΤΟΣ Όχι, γιάγια, όχι. Ατό άλλο μη λες ατο. Εγώ για άλλο δουλειαν έρθα. Μ' ευτάς με και κρουαίν' η καρδιά μ'.

ΚΕΡΕΚΗ Κιάμ' για τ' όποιον έρθες, πουλί μ';

ΝΑΣΤΟΣ Γιαγιάκα, πολλά έμορφον οσπίτ' έχετε.

ΚΕΡΕΚΗ Σωστά λες. Τ' οσπίτ'ν εμουν έμορφον έν', άμα εμείς εξέρουμε πόσον ενέγιασε μας ώσνα φέρουμ' ατο σο κιφάλ'.

ΝΑΣΤΟΣ Εγώ πολλά ερέχτα το.

ΚΕΡΕΚΗ Πολλοί ερέχταν ατο.

ΝΑΣΤΟΣ Γιάγια, έχετε έναν κορίτσ', εθαρώ Σωτήρα ακούει.

ΚΕΡΕΚΗ Ναι, σωστόν έν', άμα γιατί ερωτάς;

ΝΑΣΤΟΣ Γιάγια, πού έν';

ΚΕΡΕΚΗ Νέπε, γιάμ' έρθες για τ' εκείνεν κ' εντρέπεσαι να λες ατο;

ΝΑΣΤΟΣ Ναι, γιάγια, για τ' εκείνεν έρθα.

ΚΕΡΕΚΗ Έρθεν κ' ένας άλλος παιδάς, άμα η Σωτήρα ζάι 'κ' ερέχτεν ατον. Άρκιον, είπεν θα παίρω;

ΝΑΣΤΟΣ Σωστά είπεν το κορίτσ'. Άρκιον και άγρεν τσαναβάρ' θα παίρ' ; Πού έν' η Σωτήρα;

ΚΕΡΕΚΗ Ατώρα όπου έν' έρται. Επήεν με την μάναν ατ'ς σο ποτάμ' να κατενίζ'νε τα λώματα. 'Κι πιστεύω ν' αγγηγορείς να φέεις.

ΝΑΣΤΟΣ Γιάγια, ξάι 'κι αγγηγορώ. Αδαπέσ' εύρα την ησυχία μ'.

ΚΕΡΕΚΗ 'Κ' ερώτεσα σε πα, πώς λένε σε;

ΝΑΣΤΟΣ Νάστο λένε με, γιάγια, Νάστο.

ΚΕΡΕΚΗ Πώς 'κ' εδώκαν εσε τ' όνομαν τη πάππονος -ι-σ' ;

ΝΑΣΤΟΣ Τ' όνομαν τη πάππονος -ι-μ' επέρεν ατο ο τρανόν ο αδελφό μ'. Εμέν εδώκαν τ' όνομαν τη πατέρα τη μάνας -ι-μ'.

ΚΕΡΕΚΗ 'Εεις και τρανόν αδελφόν;

ΝΑΣΤΟΣ Ναι, γιάγια, δύο χρόνα μειζέτερος ας εμέν.

ΚΕΡΕΚΗ Εκείνος πα έν' έμορφος άμον εσέν;

ΝΑΣΤΟΣ 'Οχι, γιάγια, εγώ κι άλλο έμορφος είμαι (Στους θεατές) Τερείς την γραίτσαν πώς εξέρ' και χωρίζ' τ' έμορφους;

ΚΕΡΕΚΗ 'Εμορφα, έμορφα. Για πέει με, Νάστο, ντο ευτάει ο Γιάγιον τη Γούδάνονος ;

ΝΑΣΤΟΣ Εκείνος, γιάγια, έν' πέντε χρόνα ασσό επέθανεν,

ΚΕΡΕΚΗ Τον καημένον, τεμάκ' επέθανεν; Και ντο είπεν κ' επέθανεν;

ΝΑΣΤΟΣ Αχ, πώς θα τρώει με το μαύρον το χώμαν.

ΚΕΡΕΚΗ Αέτσ' είπεν ο καημένον;

ΝΑΣΤΟΣ Ναι, γιάγια, αέτσ' είπεν.

ΚΕΡΕΚΗ Ο Στόφορον τη Παδτάκ' ντο ευτάει; Γιάμ' επέθανεν κ' εκείνος;

ΝΑΣΤΟΣ Εκείνος πα επέθανεν, γιάγια.

ΚΕΡΕΚΗ Άλλο για τίναν να ερωτώ;

ΝΑΣΤΟΣ Γιάγια, ας αλλάζουμ' τον λόγον.

ΠΟΙΝΗ (Μπαίνει και πάει κατευθείαν στην Κερεκή) Γιάγια, έλα αγγήγορα σ' οσπίτ', η καλομάνα μ'...

ΚΕΡΕΚΗ Ντο έν', πουλόπο μ', ντο εγέντον;

ΠΟΙΝΗ Η καλομάνα μ' ειλώστεν σο χειρότερον.

ΚΕΡΕΚΗ (Στο Νάστο) Αγγήγορα θα κλώσκουμαι (Φεύγουν με τη Ποινή)

ΝΑΣΤΟΣ (Μονολογεί) Ντο ευτάς ατώρα Νάστο; Πώς θα ευτά(γ)ω αν έρται η Σωτήρα με την μάναν ατ'ς; Γιάμ' θα κορδυλλάεται η γλώσσα μ' ; Άτζαπα ντο σόι γαρή έν' η μάνα της Σωτήρας;

ΣΥΜΕΛΑ (Μπαίνοντας, βλέπει το Νάστο και κοντοστέκεται) Εσύ ποίος είσαι και πώς ευρέθες αδαπέσ';

ΝΑΣΤΟΣ Εσάς ενεμείνα.

ΣΥΜΕΛΑ Εμάς ενεμείνες ; Για τ' όποιον ;

ΚΕΡΕΚΗ (Μπαίνοντας) Σύμελα, πολλά έργησητεν.

ΣΥΜΕΛΑ Κια, μάνα, τα λώματα πολλά έταν.

ΚΕΡΕΚΗ Σωστά λες.

ΣΥΜΕΛΑ Μάνα, αβούτος ο παιδάς ποίος έν';

ΚΕΡΕΚΗ Έναν πολλά καλόν παιδίν. Άμα εγώ ατώρα ας πάω γιατί η Ταρσόνα 'κ'έν' ξάι καλά (Φεύγει).

ΣΥΜΕΛΑ Για πέει με, ποίος είσαι και πώς ευρέθες αδαπέσ' ;

ΝΑΣΤΟΣ Εσύ ντο γαρή είσαι κ' έναν ξερόν καλωσόρισες πα 'κι είπες με;

ΣΥΜΕΛΑ Να σ' χωράς με. Ας λέγω σε ατώρα (Του δίνει το χέρι της και του λέει ξερά και άνοστα) καλωσόρισες.

ΝΑΣΤΟΣ Καλόν να έεις.

ΣΥΜΕΛΑ Κι ατώρα πέει με, ποίος είσαι;

ΝΑΣΤΟΣ Νάστο, λένε με και είμαι ας σην Σέσλοβαν. Την μάνα μ' , λέν' ατεν Τσόφα και τον κύρη μ' Κάκιο. Ο πάππο μ' σα νεότητα τ' έτον πολλά έμορφος. Εγώ εκείνον ομοίασα. Έτον και πολλά καλός λυριτσής. Η μάνα σ' άμον το είπε με εγνώρτσεν ατον σο πανοϋρ' τη χωρι' εμουν. Όντες έπαιζεν την λύραν, είπε με η μάνα σ', όσοι εχόρευαν σην ηήν 'κ' επάτ'ναν. Ατόσον καλά έπαιζεν την λύραν.

ΣΥΜΕΛΑ Ατώρα παλαιά αχύρα 'κι θα ιβορίζουμε; Πέει με για τ' όποιον έρθες ;

ΝΑΣΤΟΣ Θείτσα μ', έμαθα πως έχετε πολλά ζα.

ΣΥΜΕΛΑ Αν έρθες να πιάσκεις τσοπανος, πολλά έργησες.

ΝΑΣΤΟΣ Όχι, θείτσα μ', εγώ για τ' ατό 'κ' έρθα.

ΣΥΜΕΛΑ Κιάμ' για τ' όποιον έρθες; Εντρέπεσαι να λες ατο;

ΝΑΣΤΟΣ (Στους θεατές) Πώς να λέγ' ατο κει. Έχετε αλμεγάδα χτήνα ;

ΣΥΜΕΛΑ Θελτς ν' αγοράεις αλμεγάδ' χτήνον;

ΝΑΣΤΟΣ Όχι, θείτσα μ', όχι.

ΣΥΜΕΛΑ Κιάμ' άλλο ντο θελτς; Εντρέπεσαι να λες ατο;

ΝΑΣΤΟΣ (Στους θεατές) Καλά είπε με ο Πάντζον για τσοπάνον θα παίρ'νε σε με τ' ατά τα λώματα ντο φορείς.

ΣΥΜΕΛΑ Ντο λες εσύ ο παιδάς, εγώ δεν 'κ' εγροίκ' σα.

ΝΑΣΤΟΣ Λέγω εναζά πα εντρέπουμαι.

ΣΥΜΕΛΑ Αέτσ' αν έν' , ας φέρω σε έναν κοσκίν.

ΝΑΣΤΟΣ Ε, θείτσα μ' , ε ε ε...

ΣΥΜΕΛΑ Νέπε, ντο ε ε ε... Εχάσες ατα ;

ΝΑΣΤΟΣ Ε ε ε έμαθα πως έχετε... (Στους θεατές) πώς θα λέγ' ατο ;

ΣΥΜΕΛΑ Ντο έχουμε, ντο εξέρτς εσύ ο παιδάς ; Γιαμ' έν' κάτ' κακόν ;

ΝΑΣΤΟΣ Όχι, θείτσα μ', κακόν 'κ' έν', καλόν έν'.

ΣΥΜΕΛΑ Τε πέει ατο, εξέγκες την ψη μ'.

ΝΑΣΤΟΣ Έχετε έναν κορίτσ', Σωτήρα ακούει.

ΣΥΜΕΛΑ Ατό θα έλεες με, αφορισμένε, κ' εξέγκες την ψη μ'. Εγνωρίεις ατεν ;

ΝΑΣΤΟΣ Όχι, άμα πολλά θέλω να εγνωρίζ' ατεν.

ΣΥΜΕΛΑ Ντο, κανέναν κρυφόν θα λες ατεν;

ΝΑΣΤΟΣ Θέλω να τερώ ντ' άγνεσσα έν'.

ΣΥΜΕΛΑ Νέπε αφορισμένε, γιάμ' έρθες να ψαλαφάς ατεν κ' εντρέπεσαι να λες ατο ;

ΝΑΣΤΟΣ (Τρίβει τα χέρια του και λέει αργά αργά) Θείτσα μ', άντζαχ εγροϊκ'σες ατο.

ΣΥΜΕΛΑ Αέτσ' αν έν' ας πάω κουίζ' ατεν κ' ελέψ ατεν.

ΝΑΣΤΟΣ Πολλά καλά θα ευτάς.

ΣΥΜΕΛΑ (Πηγαίνει να την φωνάξει) Σωτήρα, έλα ολίγον απέσ'.

ΝΑΣΤΟΣ Όι ν' αϊλί εμέν, μανίτσα, πώς θα ελέπ' ατεν ;

ΣΥΜΕΛΑ Σωτήρα, πού είσαι ;

ΣΩΤΗΡΑ Ντο θελτσ, μάνα ;

ΣΥΜΕΛΑ Έλα ολίγον απέσ'.

ΝΑΣΤΟΣ (Είναι πολύ νευρικός. Κάνει μερικές νευρικές κινήσεις και δείχνει να έχει μεγάλη αγωνία)
Πώς θα ελέπ' ατεν ;

ΣΩΤΗΡΑ (Μπαίνοντας) Έκ' εφέκες με να τελειώνω τη δουλεία μ'. Πέει με, ντο θελτσ ;

ΣΥΜΕΛΑ Αβούτος ο παιδάς...

ΣΩΤΗΡΑ Ποίος έν' και ντο θέλ' ;

ΣΥΜΕΛΑ Ατουκά έν', ρώτα τον.

ΣΩΤΗΡΑ Ποίος είσαι κι απόθεν είσαι;

ΝΑΣΤΟΣ Νάστο λένε με και ας ση Σέσλοβαν είμαι.

ΣΩΤΗΡΑ Και ντο θελτσ ;

ΝΑΣΤΟΣ Μ' αγληγορείς, θα λέγω σε.

ΣΩΤΗΡΑ Έχουμ' και δουλείας.

ΝΑΣΤΟΣ Σωτήρα, όντες είδα σε, τρακι εποίκεν η καρδιά μ'.

ΣΩΤΗΡΑ Μάνα, αβούτος γιάμ' έν' παλαλός ;

ΝΑΣΤΟΣ Παλαλός είμαι, Σωτήρα, παλαλός ας σην σεβντάν.

ΣΩΤΗΡΑ Ντο εύκαιρα είν' ατά ντο λες ;

ΝΑΣΤΟΣ Πού είδες τα εύκαιρα ;

ΣΩΤΗΡΑ Μάνα, δεν εγροϊκάς ασσό λέει ;

ΝΑΣΤΟΣ Εγροϊκά, εγροϊκά και καλά πα εγροϊκά.

ΣΥΜΕΛΑ Σο φαλάφεμαν έρθεν.

ΣΩΤΗΡΑ Τίναν έρθεν να ψαλαφά ;

ΣΥΜΕΛΑ Χόσ' για τ' εμέν 'κ' έρθεν.

ΣΩΤΗΡΑ Έκι θέλ' ατον, 'κι θέλ' ατον, τα κατσία τ' μ' ελέπω.

ΝΑΣΤΟΣ Έκι θέλ' ατον 'κι παίρ' ατον, κυλίστ' ατον ας έρται.

ΣΩΤΗΡΑ Ούι ανάθεμα τον, τον κουτούφαλον.

ΣΥΜΕΛΑ Νέκουτση, ντο λόγια είν ατά ντο λές ; Εχάσες ατα, εχάσες πιρατία την εντροπής ;

ΣΩΤΗΡΑ Μάνα, 'κι ακούς ατον ντο λέει ;

ΝΑΣΤΟΣ (Δείχνοντας τον εαυτό του) Σωτήρα, αδακέσ' τέρεν νεότητας και εμορφίας.
Τέρεν και ντ' έμορφον γαϊσ' φρωώ. (Στους θεατές) Ας έν' καλά ο Πάντζον.

ΣΩΤΗΡΑ Σην αϊνάν ξάι είδες τα κατσία σ' ;
 ΝΑΣΤΟΣ Εσύ είδες ατα ; Εγώ κάθαν ημέραν ελέπ' ατα.
 ΣΩΤΗΡΑ Αβούτος εχάσεν τα μουσκάρα τ'.
 ΝΑΣΤΟΣ Εγώ εχάσα τα κ' εσύ εύρες ατα.
 ΣΥΜΕΛΑ Εθέλ'νες να έκουες ατα ;
 ΣΩΤΗΡΑ Μάνα, εσύ πα ατόν φορτούσαι ;
 ΝΑΣΤΟΣ Όχι εσέν την γλωσσούν.
 ΣΩΤΗΡΑ Έξ' απαδαπέσ', αφορισμένον νερασίαν. Τα κατσία σ' μ' ελέπω.
 ΝΑΣΤΟΣ Εγώ είδα σε κ' ελιγώθα.
 ΣΩΤΗΡΑ Άιτε, πακλαεút' αγλήγορα απαδαπέσ'.
 ΝΑΣΤΟΣ Ντ' αγλήγορείς να χατεύς με ; Θα φέγω με την ησυχία μ'. Ίσως να πουδμανεύς.
 ΣΩΤΗΡΑ Αγλήγορα είπα σε να πας χάσαι απαδαπέσ'. Κανείται ντ' εποίκα υπομονήν.
 ΝΑΣΤΟΣ Η αγράσκιμος τη θεού ντο έπαθεν;
 ΣΩΤΗΡΑ Έξ' απαδαπέσ', είπα σε, πέρπεριδαν. Ελέπω σε και ταράγουνταν τα ιντέρα μ'.
 ΣΥΜΕΛΑ Νέκουτση, ντο λόγια έιν ατά ντο λες ;
 ΝΑΣΤΟΣ Εσύ να φέεις, εγώ απαδακά 'κι λαταρίζω.
 ΣΩΤΗΡΑ Τέρεν εσύ τον Μουλτουβάνον, θα χατεύ' με κι ας σ' οσπίτι μ'.
 ΝΑΣΤΟΣ (Στους θεατές) Τερείς εσύ γλώσσαν ; Ντο έν' τη Κίτσας. Τ' ατεινέσ' σ' (Δείχνει τη Σωτήρα)
 σ' έναν σκαφίδ' 'κ' εχωρεί. Παναϊά, εφογώθα τη γλώσσαν τοι γαρηδίων.
 ΣΩΤΗΡΑ Όσπουτα θα είσαι αϊκος ταληπουταλάς.....
 ΝΑΣΤΟΣ Τσούρα το τσουνας κουτάβ', ως αδακά (δείχνει το λαιμό του) έγκες με.
 ΣΥΜΕΛΑ Φτου μασκαρά και τ' ενούσ'νε, Εθέλ'νες να εποίν'να σε και γαμπρόν. Να πας χάσαι και τ'
 ομμάτα μ' άλλο να μη ελέπ'νε σε, ενεράστα σε. Τα ποδάρα σ' να τσακιούνταν κι άλλο αδακίεσ' να μη
 πατείς.
 ΝΑΣΤΟΣ Τη θαγατέρα σ', την μακρομούντζουρον, 'κ' επορείς να ευτάς ταρπιάν.
 ΣΥΜΕΛΑ Αποδκιευαρίγ' αγλήγορα απαδαπέσ', κορκέα αφορισμένε.
 ΝΑΣΤΟΣ Εγώ φέγω, άμα.....
 ΣΥΜΕΛΑ Σον κρεμόν και σον αγύριστον να πας, κοντοπάτσακε.
 ΝΑΣΤΟΣ (Φεύγοντας) Ο θεόν να δι' και η θαγατέρα σ' ν' απομέν' σο τσάχ'.

(Η Συμέλα και η Σωτηρία, αρπάζουν από ένα κάθισμα και ορμάνε στον Νάστο.)

ΣΥΜΕΛΑ Ξικύλιε και γαιδάριε, φέεις ή 'κι φέεις;
 ΝΑΣΤΟΣ (Το βάζει στα πόδια) Σοι ζαντούς απάν' ερούζα.
 ΣΥΜΕΛΑ Απόθεν έρθεν εκρεμίεν αδαπέσ' ο κοντοκάμισον;
 ΣΩΤΗΡΑ Ο κορκέας 'κι λες. Εδείξε μας και το γαιτ'ν ατ'.

ΣΥΜΕΛΑ Ο κοντοκάμισον...

ΣΩΤΗΡΑ Μάνα, ένας σωστός 'κ' έρθεν σο ψαλάφεμαν κι ατός έτον ο χειρότερον.

ΣΥΜΕΛΑ Καλά παιδιά πα έρθαν, άμα εσύ η ψηλομουτία κανάν 'κ' ερέχκεσαι. Μη στεναχωρεύκειςαι, ο καιρόν 'κ' επαρεπέρε σε. Κάποτε θα ευρίεται και για τ' εσέν έναν καλόν παιδίν.

ΣΩΤΗΡΑ Μάνα, εσύ καλά λες, άμα όλα τα συγκόρτζα μ' έντρισαν.

ΣΥΜΕΛΑ Τ' εσόν πα το τυχερόν κάποτε θα έρται.

(Μάνα και κόρη μένουν για λίγο κατσουφιασμένες, εκείνη τη στιγμή μπαίνει και η Κερεκή και βλέποντας 'τες έτσι ρωτάει...)

ΚΕΡΕΚΗ Ντο έχετε εσεις και είστουν μουστρωμέν' ;

(Καμία απάντηση.)

ΚΕΡΕΚΗ Εσάς λέγω 'κι ακούτε ; Ντο εγέντον μετ' εκείνο το καλόν το παιδίν ;

ΣΥΜΕΛΑ Ο καλομηνάς εδέβεν από πάν' ατ'.

ΣΩΤΗΡΑ Για τ' εσέν όλ' καλοί είν' , 'κ' ευρέθες αδακά ν' ακούς τα φαρμακερά τα λόγια τ'.

ΣΥΜΕΛΑ Με το κερίν να εράεσαμ' , αϊκον παλαλόν 'κι θα εύρηκαμ'.

ΚΕΡΕΚΗ Κρίμαν, κρίμαν, πώς εχάσαμ' έναν αϊκον καλόν και σεφίλ'ιον παιδίν. Πολλά εθέλ'νεν να έμπαινεν σ' αβούτο τ' οσπίτ'.

ΣΥΜΕΛΑ 'Κ' εσ'νε αδακά να επαίρνες κ' εσύ έναν σαμνίν κ' έρουζες αποπίσ' ατ'.

ΚΕΡΕΚΗ Τσίπ' καλόν παιδίν έτον.

ΣΥΜΕΛΑ Κολοβόν οφίδ' θα εβάλ'ναμε σ' οσπίτ'ν εμουν.

ΚΕΡΕΚΗ Εγνώριζα και τον πάππον ατ'.

ΣΩΤΗΡΑ Μάνα, είτε ας πάμ' αλμέγουμ' τα χτήνα, γιατί ας ατέν άλλο 'κι γλιτώνουμ'. Αφού ετάραξεν και τον πάππον ατ' , εγροίκα εσύ ντο άλλο θα λέει μας.

ΣΥΜΕΛΑ Ας πάμε, πουλί μ', και ξάι μη στεναχωρεύκειςαι. (Φεύγουν)

ΚΕΡΕΚΗ Θεέ μ', (Κάνει τη προσευχή της) ας ελέπω τη Σωτήραν αντρισμέντσαν κ' επεκεί αν αποθάνω, ας αποθάνω.

ΠΡΑΞΗ Δ

Σκηηνικό

(Στο σπίτι του Θόδωρου που γιορτάζει. Τραπεζία, καθίσματα και τα σχετικά για μία γιορτή)

- ΘΟΔΩΡΟΣ Μάνα, οσήμερον πολλοί θα έρταν σην ονομασία μ'.
- ΕΛΕΓΚΩ Ας έρταν, πουλί μ' Θόδωρε. Τ' οσπίτ' για τ' ολτς ανοιχτόν έν'.
- ΘΟΔΩΡΟΣ Τα τραπέζα, Θύμια, γομάτα ας είναι.
- ΘΥΜΙΑ Όλα θα 'ίνταν όπως θελτς, ζαι μη στεναχωρεύεσαι.
- ΕΛΕΓΚΩ Η νύφε, πουλί μ' Θόδωρε, εξέρ' καλά την δουλειαν ατ'ς, θα εβγάλ' τσε ασπροπρόσωπον.
- ΘΟΔΩΡΟΣ Ατό, μάνα, εξέρ' ατο, τερέστε μαναχόν να μη ανασπάλλουμ' τιδέν.
- ΠΑΝΤΖΟΣ (Χτυπάει τη πόρτα και μπαίνουν με τη Νάστα) Ύας και χαιρετίας και καλά να πάνε τα δουλείας.

(Ο Θόδωρος και οι υπόλοιποι ανταποδίδουν το χαιρετισμό, αγκαλιάζονται κλπ.)

- ΠΑΝΤΖΟΣ Θόδωρε, να χαίρεσαι με τ' όνομα σ', πολύχρονος, να ζεις και να έχουμε σε.
- ΘΟΔΩΡΟΣ Εσύ πα, Πάντζο, να είσαι καλά και να χαίρεσαι τη μάνα σ' και την Νάσταν.
- ΠΑΝΤΖΟΣ Εσύ πα, Θύμια, να χαίρεσαι τον γοτζαμάνο σ'.
- ΘΥΜΙΑ Ευχαριστώ, Πάντζο. Εσέν πα ο θεόν να δι' σε ήνταν αγαπάς.
- ΠΑΝΤΖΟΣ Θεία Ελέγκω, (Φιλάει το χέρι της και μετά η Νάστα) Να χαίρεσαι τον λαλαχέα σ' τον Θόδωρον.
- ΕΛΕΓΚΩ Να είσαι καλά, πουλί μ' Πάντζο. Εσέν πα να χαιρεται σε η μάνα σ' και η Νάστα. 'Κ' ερώτεσα σε πα, πώς έν' η Λισάφ ;
- ΠΑΝΤΖΟΣ Καλά, θεία Ελέγκω, πολλά καλά.
- ΕΛΕΓΚΩ Έμορφα, πολλά χαίρουμαι.
- ΘΟΔΩΡΟΣ Αρ' καθέστεν και πέει τε μας τα χαπάρα σουν.
- ΠΑΝΤΖΟΣ Καλά είν', καλά.
- ΘΟΔΩΡΟΣ Εσύ, Πολυχρόν, μη τρως και πιντς μαναχόν, τσαράφ'σον κι ολίγον τη λύρα σ'.
- ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ 'Αφ'ς με να γομώνω το πετσάμπαρο μ' κ' επεκεί όλα θα γίνταν όπως θελτς και όπως αγαπά η ψη σ'.
- Ποίσον ολίγον υπομονήν.
- ΘΟΔΩΡΟΣ Καλά από το πετσάμπαρο σ' (πιάνει την κοιλιά του) τρυπεμένον έν'; Πότε θα γομούται;
- ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ Ολίγον κι άλλο θέλ' (Συνεχίζει να τρώει)
- ΘΟΔΩΡΟΣ Ο Νάστον γιατί 'κ' εφάνθεν ακομάν; Εκείνος πάντα πρώτος έρχουσον.
- ΠΑΝΤΖΟΣ Ο Νάστον είπες;
- ΘΟΔΩΡΟΣ Ναί, ο Νάστον είπα, ντο εγέντον;
- ΠΑΝΤΖΟΣ Τον Νάστον αροφειέσ' είδα τον, επένεν σο Μουζταράκ'.
- ΘΟΔΩΡΟΣ Σο Μουζταράκ' πα ντο δουλειαν είχεν;
- ΠΑΝΤΖΟΣ Έναν δουλειαν, είπε με, σοβαρόν έχω.
- ΝΑΣΤΟΣ (Μπαίνει με την Κίτσα) Ύας και χαιρετίας, και όπως πάντα, καλά να πάνε τα δουλείας.

ΘΟΔΩΡΟΣ Καλός τον Νάστον. Γιατί έργησες;

(Ο Νάστος, κοιτάζοντας μία τον Θόδωρο και μία τον Πάντζο, προσπαθεί να δικαιολογηθεί. Η Κίτσα δεν προσέχει τι λένε γιατί μιλάει με τη Θυμία. Ο Νάστος δείχνει να έχει αγωνία.)

ΝΑΣΤΟΣ Κάτ' δουλείας είχα και για τ' από έργησα.

ΘΟΔΩΡΟΣ Έμαθα ας στον Πάντζον πως επήες σο Μουζταράκ' .

ΝΑΣΤΟΣ (Κοιτάζοντας άγρια τον Πάντζο και κουνώντας το κεφάλι του) Επήγα να τερώ κι αγοράζω έναν γάιδαρον, άμα 'κ' εσυμφώνεσαμ' σην τιμήν. Πολλά ακριβά εδίνεν ατο ο σαγαπής αθες. Ατώρα 'κ' έν' καιρός να λέμε αϊια. Ας λέγω σε χρόνα πολλά, ο θεόν να δι' σε την ύας, τ' Αβράμ τα καλά και τ' Ισάν τα δισάια.

Να χαρίει σε τη μάνα σ', την Θυμίαν και τη χρόν' μετ' έναν γότσ' αγούρ'.

ΘΟΔΩΡΟΣ Με την ψη μ' ευχαριστώ σε (τον αγκαλιάζει) και καλά στέφανα.

(Ο Πάντζος όλο αυτό το διάστημα κάνει κρυφά νόημα στον Νάστο ότι δεν είπε τίποτα.)

ΝΑΣΤΟΣ Να είσαι καλά, Θόδωρε.

ΘΟΔΩΡΟΣ Ντο εμορφίας είν ατά τ' εσά οσήμερον, Νάστο; Πολλά αλλαγμένον ελέπω σε.

(Η Κίτσα καμαρώνει με τα όσα λέει ο Θόδωρος.)

ΝΑΣΤΟΣ Ας έν' καλά η Κίτσα. Πολλά ευτάει αποπίσ' -ι-μ'.

ΘΟΔΩΡΟΣ Κουμπάρον εύρετε ;

ΝΑΣΤΟΣ Όχι ακόμαν.

ΘΟΔΩΡΟΣ Αέτσ' αν έν' , και αν θέλετε, 'ίνουμαι εγώ κουμπάρος.

ΚΙΤΣΑ Θέλουμε θέλουμε.

ΝΑΣΤΟΣ Πολλά, πολλά έμορφα. Ας πίνουμ' ατώρα κ' έναν ρακίν για την κουμπαρουσάν. (Πίνουν και λένε διάφορες ευχές) Κι ατώρα ας γουρεούμ' τον χορόν. Εσύ, Πολυχρόν' , πιστεύω να εγόμεσες καλά το πετσάμπαρο σ'.

ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ Εγόμεσα το, Θόδωρε, και καλά πα εγόμεσα το.

ΘΟΔΩΡΟΣ Κι ατώρα, αφού εγόμεσες ατο, τσαράφ'σον τη λύρα σ'.

(Ο Πολυχρονης παίζει και τραγουδάει. Όλοι χορεύουν και τραγουδούνε με τον Πολυχρονη.)

Ας τρώγουμε κι ας πίνουμε
κ' εμείς ας τραγωδούμε,
αβούτ' ο κόσμος ψεύτικος

κ' εμείς πάντα 'νι ζούμε.

ΘΟΔΩΡΟΣ Για σύρον κ' εσύ, Νάστο, έναν έμορφον τραγωδιαν.
ΝΑΣΤΟΣ Οσήμερον, Θόδωρε, έρται με να ευτά(γ)ω τη κόσμονος τα παλαλά.
ΚΙΤΣΑ Τούλα, τούλα κ' έμορφα. Θα ευτάς όπως είπαμε.
ΝΑΣΤΟΣ (Τραγουδάει)

Εμέν κ' εσέν που θα χωρίζ'
ακόμαν 'κ' εγεννέθεν,
ώσα εποίκα σε τ' εμόν
το ψόπο μ' ετελέθεν.

Τ' εμά τ' ομμάτᾱ και τ' εσά
έναν τέρεμαν έχ'νε,
τ' εμόν η κάρδα και τ' εσόν
έναν ταρτόπον έχ'νε.

ΚΙΤΣΑ Εγώ κανέναν τάρτ' 'κ' έχω.
ΝΑΣΤΟΣ 'Κ' έεις εσύ κ' έχω εγώ.

Τραντάφυλλον θα 'φτάγω σε
σο χέρι μ' θα κρατώ σε,
απέσ' σην ψη μ' θα έχω σε
και πόλλα θ' αγαπώ σε.

ΘΟΔΩΡΟΣ Πολυχρόν' , βάλεν κ' έναν έμορφον τι.

(Χορεύουν όλοι. Μετά το χορό κάθονται όλοι εκτός από τον Πάντζο και το Νάστο. Αυτοί απομακρύνονται λίγο από τους άλλους και συζητούν για το τι έγινε στο Μουτζαράκ' . Η Κίτσα παρακολουθεί με άγρυπνο μάτι.)

ΠΑΝΤΖΟΣ Νάστο, ντο εγέντον; Γιάμ' έφαες την λάχταν ας σην.....
ΝΑΣΤΟΣ Ράψον το στόμα σ', αφορισμένε. 'Κι τερεις την Κίτσην πως εκαρκαλώσεν τ' ομμάτᾱ τ'ς και τερει αδακέσ' άμον αλεπός;
ΠΑΝΤΖΟΣ Ας πάει τερει και στέκ' . Πέει με ντο εγέντον και ζάι μη φογάσαι.
ΝΑΣΤΟΣ Ράψον το ξερό σ'. Αν παίρ' χαπάρ' η Κίτσα εχάθα. Άλλο 'νι γλιτώνω ας σο στόμαν ατ'ς και εφτά ποτάμᾱ 'νι κατενίζ'νε με.
ΚΙΤΣΑ (Αγριεμένα) Ντο λέτε εσεις ατουκά ;
ΝΑΣΤΟΣ Εικάγα, Πάντζο. (Στην Κίτσα) Για τα χωράφᾱ λέμε, Κίτσα, και για τον γάϊδαρον ντο θέλω ν' αγοράζω και τα παράδας ντο έχω 'νι κανείνταν. Λέγω να δι' με δανεικά. Όντες αγοράζω γάϊδαρον

θα λαδνίζω σε σ' όλx τα πανούρx. Εσύ θα κάθεσαι στον γάϊδαρον κ' εγώ θα έρχουμαι απ' οπίσ' με τα ποδάρx.

ΚΙΤΣΑ Για τα χωράφx ντό λέτε;

ΝΑΣΤΟΣ Αροφεκέσ' είδα τον Πάντζον σο πεγάδ' καιιά...

ΚΙΤΣΑ Σ' όποιον πεγάδ';

ΝΑΣΤΟΣ (Στον Πάντζο) Πάντζο, έκαψες με. (Στη Κίτσα) Σο πεγάδ' τη Γιάγκινοσ.

ΚΙΤΣΑ Κ' εκέσ' εσύ ντο δουλειάν είχες;

ΝΑΣΤΟΣ Επήγα με τον Πάντζον να τερούμ' το λαζούδ'ν ατ' έν' για τσατσάλισμαν.

ΚΙΤΣΑ Τσατσάλισμαν εσύ θελτς, αφορισμένε. (Κάθεται)

ΝΑΣΤΟΣ Πάντζο, άλλο δεν μη λες, εχάθα.

ΠΑΝΤΖΟΣ Ξαί μη φογάσαι. Ντο άγουρος είσαι εσύ;

ΝΑΣΤΟΣ Πάντζο, θα παίρτς με ση γούλα σ'. Αν αγαπάς το θεό σ', άλλο μη λες τιδέν. 'Κ' ελέψ' τη χοζανί'τον αλεπόν πώς εκαρχάλωσεν τ' ομμάτx τ'ς και τερεί αδακέσ' ;

ΠΑΝΤΖΟΣ Άμον μωρόν ευτάς εσύ ο παιδάς.

ΝΑΣΤΟΣ Τέρεν ατεν πώς εχύτωσεν τ' ωτία τ'ς.

ΠΑΝΤΖΟΣ Εγώ θέλω να μαθάνω ντο εγέντον.

ΝΑΣΤΟΣ Ποίσον υπομονήν. Έναν άλλο ημέραν θα λέγω σε ντο εγέντον.

ΠΑΝΤΖΟΣ Χάθ' ας σο κιφάλι μ'. Δέβα, δέβα σην νουσαλούς καιιά.

ΝΑΣΤΟΣ Το κριμαν σην γούλα σ'. Αφού πιθείς ατόσον πολλά, χύτωσον τα λαβάδx τ' ωτία σ' κι άκ'σον. Καλά και ντο 'κ' εγέντον τιδέν. Ντο έν' τη Κίτσας η γλώσσα, να μη ρούεις σο στόμαν τη Σωτήρας. Εχάθες, Πάντζο, εχάθες.

ΚΙΤΣΑ (Γινάζεται απότομα και ρωτάει) Ποίος έν' ατέ η Σωτήρα; Πέει με αγλήγορα, αν 'κ' έν' εχάθες.

ΠΑΝΤΖΟΣ Κίτσα, ησύχασον, δεν 'κ' έν' (Στους θεατές) Η αφορισμέντσα ας σην κάταν κι άλλο πολλά ακούει.

ΚΙΤΣΑ Έτιποτα, θα λέει με ποίος έν' ατέ η Σωτήρα.

ΝΑΣΤΟΣ Νέκουτση, εντράπ', πού ευρίεσαι ;

ΚΙΤΣΑ Εγώ αΐνα μαλλία 'κι φυσώ. Να λες με ποίος έν' ατέ η Σωτήρα. (Πιάνει το Νάστο από το γιακά και τον τινάζει). Εσύ, εσύ αφορισμένε, κακάτσο, καλά εγροικ'σα πως αβούτα τα ημέρας κάτ' κρυφά δουλείας εποίν'νες ας εμέν. Έχ', κι αν μαθάνω κάτ', θα ταρταγανίζω σε.

ΝΑΣΤΟΣ Κίτσα, εντράπ', πού ευρίεσαι ; Εγώ ντο είπα σε όντες έφυγαμ' ας σ' οσπίτ' ;

ΚΙΤΣΑ Ας ευτά(γ)ω υπομονήν ώσνα πάμε σ' οσπίτ' κ' εγώ μαθίζω σε.

(Η Κίτσα πάει και κάθεται λίγο πιο πέρα και ο Πάντζος πάει και κάθεται δίπλα της και της λέει...)

ΠΑΝΤΖΟΣ Κίτσα, τον Νάστον 'κ' ελέπ' ατον καλά.

ΚΙΤΣΑ Δεν γουρζουλάν' 'κ' έχ'. Τα δαβόλσυνας ατ' εγώ μαναχόν εγροικώ ατα. Θα φτουλίζ' ατον άμον κοσσάραν όντες πάμε σ' οσπίτ' .

ΕΛΕΓΚΩ (Τραβάει το γιακά της και λέει χαμηλόφωνα στη Θυμία) Ο καημένος ο Νάστον πώς θα υποφέρ' ατέν την παλάλαν ; (Δυνατά) Νύφε πουλί μ' , τέρεν ντο θέλ'νε σα τραπέζα.

ΘΥΜΙΑ Καλά, μάνα, καλά.

ΠΑΝΤΖΟΣ Έλεες, Νάστο, και 'κ' επίστευα.

ΝΑΣΤΟΣ Πάντζο, άλλο 'νι γλιτώνω ας σο στόμαν ατ'ς. Θα τσιγανίζ' με. Μετ' ατέν ζωή 'κ' 'ίνεται.

ΠΑΝΤΖΟΣ Η Θυμία πα νυφάδ' έν'. Στόμαν έχ' και λαλιαν 'κ' έχ'.

ΝΑΣΤΟΣ Η Νάστα πώς έν'; Για τ' εκείνεν δεν 'νι λες.

ΠΑΝΤΖΟΣ Α α, Νάστο, η Νάστα έλλαξεν. Να εξέρτς μαναχόν ντο καλά πάμε ατώρα σην στράταν.

ΝΑΣΤΟΣ Εγώ ντο θα ευτά(γ)ω μετ' ατέν την παλάλαν; Άσπρον ημέραν 'νι θα ελέπω. Θα μαυρύν' τα τσικάρα μ'.

ΠΑΝΤΖΟΣ Άκ'σον ντο θα λέγω σε, Νάστο.

ΝΑΣΤΟΣ Άκούω, πέει.

ΠΑΝΤΖΟΣ Ατώρα που θα πάτε σ' οσπίτ', αν λέει σε κάτ', ποίσον τον παλαλόν. Έπαρ' έναν κοπάλ', χοβλάεψον απάν' ατ'ς, ντως λάχτας τα πόρτας, τα τραπέζα και τσάκωσον ένα δύο σαγάνα. Έβγαλλ' κ' έναν άγρεν λαλιαν, να τρομάεις ατεν. Επεικί πέει ατεν, αν 'νι κοντύντς τη γλώσσα σ', θα κοντύν' ατο εγώ.

ΝΑΣΤΟΣ Ατό καλά είπες ατο, Πάντζο. Αέτσ', όπως είπες, θα ευτά(γ)ω.

ΠΑΝΤΖΟΣ Άλλο μη στεναχωρεύκεσαι και τρωσ την ψη σ'.

ΝΑΣΤΟΣ Θα σ'κούμαι άν' και θα κρούγω κα. Θα ταρταγανίζ' ατεν. Θα ευτάγ' ατεν να ελέπ'με και να τρομάζ'.

ΠΑΝΤΖΟΣ Αέτσ' θέλω σε, Νάστο. Ντως και δέβα.

ΝΑΣΤΟΣ Πάντζο, εσύ πα αέτσ' εποίκες;

ΠΑΝΤΖΟΣ Αέτσ' εποίκα.

ΝΑΣΤΟΣ (Δείχνει να ζαλίζεται) Πάντζο, 'κ' είμαι καλά.

ΠΑΝΤΖΟΣ Νάστο, ντο έεις; Ντο έπαθες; Κρυφός ψύχος επίασε σε;

ΝΑΣΤΟΣ Θα σπάν' το κιφάλι μ'.

ΠΑΝΤΖΟΣ Ντο έπαθες σίτ'α έστεικες;

ΝΑΣΤΟΣ Σκοτεινεύ'νε τ' ομμάτ'α μ' κι ο νους -ι-μ' δαβαίν'. Τ' αχούλα μ' πάνε κ' έρταν, άλλο 'κ' επορώ. Πού έν' η Κίτσα να παίρ' με και πάει σ' οσπίτ'.

ΘΟΔΩΡΟΣ Εγώ, φαίνεται, ομματίασα τον. Ομμάτ' θα έχ'.

ΕΛΕΓΚΩ Ας γητεύουμ' ατον.

ΚΙΤΣΑ Αφήστ' ατον, δεν 'κ' έχ'. Εγώ εξέρω τ' αλεπέσα τ'.

ΠΑΝΤΖΟΣ Νέκουτση, ντο λες; 'Κ' ελέπς ατον πώς εγέντον άμον κερίν;

ΚΙΤΣΑ Εσέν κανείς 'κ' εκαλάτσεψεν.

ΕΛΕΓΚΩ Θύμια, φέρον ολίγον άλας (Η Θυμία επιστρέφει με λίγο αλάτι). Ποίος έν' πρωτικάρ' ;

ΠΑΝΤΖΟΣ Θεία Ελέγκω, εγώ.

ΕΛΕΓΚΩ Έπαρ' αβούτο τ' άλας και τολάνεψον ατο σο κιφάλ'ν ατ' τρία φοράς και δος μ' ατο.

(Ο Πάντζος κάνει ό,τι του είπε η θεία Ελέγκω. Εκείνη μετά ανακατεύει το αλάτι στο χέρι της και

λέει ψιθυριστά, -χωρίς να ακούνε οι θεατές παρά μόνο τους ψίθυρους- λόγια για ξεμάτιασμα, αμέσως μετά αρχίζει να χασμουριέται. Αρχίζουν να χασμουριούνται και όλοι οι παρευρισκόμενοι. Η Ελέγκω σκουπίζει τα μάτια της σαν να είχε δακρύσει.)

- ΕΛΕΓΚΩ Ομμάτ' έχ' ο Νάστον, τρανόν ομμάτ'.
- ΚΙΤΣΑ Ατόν πα τον Πάτσακον ποίος θα ομματίαζεν ατόν;
- ΘΟΔΩΡΟΣ Εγώ ομματίασα τον όντες εσέβεν απέσ'.
- ΠΑΝΤΖΟΣ Πώς είσαι ατώρα, Νάστο;
- ΝΑΣΤΟΣ Άμον καλά. Έφυν από πάν -ι-μ' έναν τρανόν βάρος.
- ΘΟΔΩΡΟΣ Αρ' δόξα σοι ο θεός. Ας εγένουσ'νε καλά, αν 'κ' έν' θα εχάλανες όλεν το κέφ'ν εμουν.
- ΝΑΣΤΟΣ Εγώ πα, Θόδωρε, πολλά εστεναχωρεύτα.
- ΘΟΔΩΡΟΣ 'Κι πειράζ', αϊνα πα 'ίνταν. Περαστικά μαναχόν ας είναι.
- ΠΑΝΤΖΟΣ Ας έν' καλά η θεία Ελέγκω που εγήτεψε σε κ' εγένουσ'νε καλά.
- ΝΑΣΤΟΣ Να είσαι καλά, θεία Ελέγκω. Ο θεόν να δι' σε χρόνα.
- ΕΛΕΓΚΩ Ευχαριστώ σε, πουλί μ' Νάστο.
- ΘΟΔΩΡΟΣ Κι ατώρα ας πίνουμ' απ' έναν ρακόπον και σ'κούμες ζαν στον χορόν.
- ΕΛΕΓΚΩ Μη πιντς πολλά, ρίζα μ' Θόδωρε.
- ΘΟΔΩΡΟΣ Μάνα, ατόσον (δείχνει το ποτήρι) όσον το πατεί η κάτα.
- ΕΛΕΓΚΩ Καλά, όπως αγαπάς.
- ΘΟΔΩΡΟΣ Κι ατώρα, Πολυχρόν', παίζον έναν τάσ' .

(Σηκώνονται να χορέψουν ο Θόδωρος με τη Θυμία και ο Πάντζος με τη Νάστα.)

- ΝΑΣΤΟΣ Κίτσα, σουκ' ας χορεύουμ' κ' εμείς.
- ΚΙΤΣΑ Εσύ κάθικα κα. Καλά κάθεσαι ατουκά. Εγώ θα χορεύω με τον Γοργόρ'.
- ΝΑΣΤΟΣ Καλά, Κίτσα, με τον Γοργόρ' χόρεψον, 'κι θα χαλάνω την καρδιά σ'. Εγώ θα ευτά(γ)ω σε χαβάσ'.
- ΚΙΤΣΑ Εσύ ποίσον χαβάσ'.
- ΝΑΣΤΟΣ (Μόλις τελειώνει ο χορός) Πολυχρόν', βάλεν έναν καζάσκαν, θα χορεύω με την Κλωνάρα.

(Χτυπούν όλοι παλαμάκια, η Κίτσα εκνευρίζεται και ενώ ο Νάστος και η Κλωνάρα χορεύουν, φεύγει επιδεικτικά πιστεύοντας ότι ο Νάστος θα την ακολουθήσει αμέσως, πράγμα το οποίο δεν γίνεται. Την ώρα που η Κίτσα βγαίνει από τη σκηνή, μπαίνουν η Συμέλα με τη Σωτήρα, δίνοντας τις κατάλληλες ευχές.)

- ΣΥΜΕΛΑ (Με τρόπο) Σωτήρα, ακείνος που χορεύ' 'κ' έν' εκείνος που έρθεν σο ψαλάφεμαν;
- ΣΩΤΗΡΑ Εκείνος έν', μάνα.

ΣΥΜΕΛΑ Ντ' έμορφος παιδάς έν'. Πώς εχάσαμ' ατον. Εθαρείς ζάι 'κι ομáζ' εκείνον το περιδάν που έρθεν σ' οσπίτ'ν εμουν.

ΚΙΤΣΑ (Όταν είδε ότι ο Νάστος δεν την ακολούθησε επιστρέφει φουρτουνιασμένη). Εσύ, γιατί 'κ' έρθεις απ' οπίσ' -ι-μ' όντες έφυγα;

ΝΑΣΤΟΣ 'Κι είδα σε, Κίτσα, 'κι είδα σε.

ΚΙΤΣΑ Πού είχες τ' ομμάτá σ', αφορισμένε ζουρνάιλ';

ΝΑΣΤΟΣ Σο χορόν, Κίτσα. Και ντ' έμορφα εχόρευα με την Κλωνάραν.

ΚΙΤΣΑ 'Ελα αγλήγορα απ' οπίσ' -ι-μ'.

ΝΑΣΤΟΣ Κάθια ας χορεύω και μετ' εσέν έναν χορόν κ' επεκεί.

ΚΙΤΣΑ (Πολύ αγριεμένα) Έλα είπα σε.

ΝΑΣΤΟΣ Αν θελτς να πας, δέβα. Κανείς 'κι κρατεί σε.

(Η Κίτσα τον πάνει από το μανίι του σακκιού και τον τραβάει. Ο Νάστος αντιδρά και φωνάζει...)

ΝΑΣΤΟΣ Παιδία, γουρταρέψ'τε με.

ΚΙΤΣΑ Κόψον τη λαλία σ', αν 'κ' έν' θα σαχτουπανίζω σε.

ΝΑΣΤΟΣ Παιδία, γουρταρέψ'τε με.

ΚΙΤΣΑ Τσούρα το είπα και πολλά μη βαρκίεις.

ΠΑΝΤΪΟΣ Κίτσα, ντο έπαθες;

ΚΙΤΣΑ Ση γούλα σ' 'κ' έρουξεν και σ' εμέτερα τα οικογενειακά πολλά μη ταράεσαι.

(Εκείνη τη στιγμή ο Νάστος με τρόπο ξεφεύγει βγαίνοντας από το σακάκι του που μένει στα χέρια της Κίτσας. Πηγαίνει κοντά στον Πάντζο και λέει...)

ΝΑΣΤΟΣ Πάντζο, μη χαντς άδικα τα λόγια σ'. Με την Κίτσαν πάσ' 'κι 'ίνεται.

ΚΙΤΣΑ Νέπαι αφορισμένε, ντο είπες;

ΝΑΣΤΟΣ Πάντζο, η γλώσσα τη Κίτσας τρανόν έν' κι άμον πιρρίφτε σο στόμα ατ'ς 'κ' εχωρεί.

(Η Κίτσα γίνεται εκτός εαυτού και λέει ό,τι έρχεται στο στόμα της. Οι υπόλοιποι την αποδοκιμάζουν με διάφορους μορφασμούς ή διακριτικές χειρονομίες.)

ΚΙΤΣΑ Ξεροκέφαλε, λοπούτ', ντο είπες;

ΝΑΣΤΟΣ Κίτσα, να σ'χωράς με, επέφυε με. Επευκαιρώθα και είπα 'το.

ΚΙΤΣΑ Εγώ φέγω. Εσύ αν θελτς μ' έρχεσαι, 'κι πισίζω σε και 'κι θα παρακαλώ σε. (Φεύγει)

ΝΑΣΤΟΣ Θα έρχουμαι, δουμπούλα μ', θα έρχουμαι. Ντο θα ευτά(γ)ω και 'κι θα έρχουμαι. **Εγώ χωρίς εσέν 'κι 'ίνουμαι, χωρίς εσέν 'κ' ευτά(γ)ω** (Φεύγοντας βλέπει στο βάθος τη Συμέλα με τη

Σωτήρα) Εκείνη η Σωτήρα άτζαπαν ντο ευτάει (Μάνα και κόρη αλληλοκοιτάζονται)

- ΣΩΤΗΡΑ (Με τρόπο, στο αυτί της Συμέλας) Μάνα, είδες τίναν ερέχτες;
- ΣΥΜΕΛΑ Νέκουτση, κόψον τη λαλιάς. Έκι πρέπ' να μαθάν'νε ντο εγέντον.
- ΕΛΕΓΚΩ Ατείν' ντο πράμαν θάμαν έν' ;
- ΘΟΔΩΡΟΣ Χάσον ατ'ς. Εύραν τ' έναν τ' άλλο. Εκυλίεν η ταντζαρη κ' εύρεν το γαπάχ'.
- ΝΑΣΤΟΣ (Ξαναμπάινει ξαφνικά) Πάντζο, θα ευτά(γ)ω όπως είπες. Το χατίρι σ' 'νι θα χαλάνω. Θα ταρταγανίζ' ατεν. Κ' εσύ κουμπάρε (απευθύνεται στο Θόδωρο) γάλα γάλα να ετοιμάεσαι για τη χαράν. (Φεύγει)
- ΘΟΔΩΡΟΣ Εγώ πώς εδώκα το λόγο μ' , επουδμάνεψα.
- ΠΑΝΤΖΟΣ Σ' αϊκ' σαν παλάλαν απάν' θα ρούεις, να μη ελέπ'ς 'ασπρον ημέραν. Τον καημένον τον Νάστον, πολλά πονώ ατον. Εκείνη η κατακέφαλος 'κ' έτον για τον Νάστον.
- ΘΟΔΩΡΟΣ Χάσον ατεν την ζουρταλίαν.
- ΠΑΝΤΖΟΣ (Στους θεατές) Σο Μουζταράκ' πα δεν 'κ' εγέντον.

(Η Συμέλα και η Σωτήρα με τρόπο δείχνουν να αλλάζουν χρώμα.)

- ΓΟΡΓΟΡΤΣ Την τούρναναν εφογώθεν ατεν τ' ομμάτι μ'.
- ΕΛΕΓΚΩ Κ' εκείνος η γαρίτσα που 'κ' επορεί να ευτάει ατεν ταρπιάν; Άγουρον τεί θα λογαράζ' ατον; (Ειρωνικά) Θα έρχουμαι δουμπούλα μ', θα έρχουμαι. Χωρίς εσέν 'νι 'ίνουμαι, χωρίς εσέν 'νι ευτά(γ)ω.
- ΓΟΡΓΟΡΤΣ Ανάθεμα τον, τον άναλον, όπως θέλ' γυρωκλώθ' ατον. Εγώ έπρεπεν να έμ'νε σην οδήν ατ' και να εποιν'να τεν κ' εχόρευεν απάν' σο ταψίν.
- ΘΟΔΩΡΟΣ Η αφορισμέντσα εχάλασεν όλεν το κέφ'ν εμουν.
- ΠΑΝΤΖΟΣ Έκι πειράζ', Θόδωρε, καλά επεράσαμ'. Εποίκαμ' και ολίγον σεϊρ' .
- ΓΟΡΓΟΡΤΣ Σεϊρ' πα εποίκαμε και καλά πα επέρασαμ' και η ώρα πα επέρασεν. Ατώρα ας πάμε δαβαίνουμ' πλαν και τη χρόν' νι άλλο καλλίων, άμα χωρίς τον Νάστον και την δουμπούλαν ατ'.
- Δίνουν τις τελευταίες ευχές, καληνυχτίζουν και φεύγουν

ΤΕΛΟΣ